

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 1.

У Закону о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 – исправка и 18/10), у члану 9. став 3. мења се и гласи:

„Стратегија се доноси за период од најмање пет година, а највише десет година, а измене Стратегије врше се по поступку предвиђеном за њено доношење.”

Члан 2.

Члан 10. мења се и гласи:

„Општи интерес у научноистраживачкој делатности, у смислу овог закона, остварује се путем програма од општег интереса за Републику.

Програми од општег интереса за Републику јесу:

- 1) Програм основних истраживања и основних усмерених истраживања;
- 2) Програм истраживања у области технолошког развоја;
- 3) Програм трансфера знања и технологија и подстицања примене резултата научноистраживачког рада;
- 4) Програм дугорочних истраживања од националног и стратешког интереса за Републику Србију;
- 5) Програм научноистраживачког рада Српске академије наука и уметности и Програм научноистраживачког рада Матице српске;
- 6) Програм обезбеђивања и одржавања научноистраживачке опреме и простора за научноистраживачки рад;
- 7) Програм суфинансирања изградње станова за потребе младих истраживача и научника у Републици Србији;
- 8) Програм међународне научне сарадње од значаја за Републику;
- 9) Програм научноистраживачког рада центра изузетних вредности;
- 10) Програм подстицања и стипендирања младих и надарених за научноистраживачки рад;
- 11) Програм усавршавања кадрова за научноистраживачки рад;
- 12) Програм пројектног суфинансирања докторских академских студија;
- 13) Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података;
- 14) Програм издавања научних публикација и одржавања научних скупова;
- 15) Програм подстицаја активности научних и научно-стручних друштава, с циљем промоције и популаризације науке и технике и старања о очувању научне и технолошке баштине, као и суфинансирања програмских активности специјализованих организација и удружења која се баве додатним

образовањем и усавршавањем талентованих ученика и студената за бављење научноистраживачким радом;

16) програми предвиђени Стратегијом, као и други програми предвиђени овим законом.

Програме из става 2. тач. 1)-4) и 6)-16) овог члана утврђује министар надлежан за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: министар), уз претходно прибављено мишљење Националног савета за научни и технолошки развој, а програме из става 2. тачка 5) овог члана утврђује надлежни орган Српске академије наука и уметности, односно Матице српске.

Програми из става 2. овог члана, по правилу, доносе се за период од пет година, а Програм из тачке 1) реализује се у периоду до пет година, Програм из тачке 2) реализује се у периоду до четири године, Програм из тачке 3) реализује се у периоду до једне године, а Програм из тачке 4) реализује се у периоду до десет година. Програме из тач. 1) и 2) утврђује министар за сваки нови циклус истраживања. Ако се програми из тач. 1) и 2), због објективних околности не реализују у утврђеним роковима, министар може одлуком продужити реализацију програма највише за једну годину реализације.

За реализацију програма из става 2. овог члана, тач 1)-4) и тач 6)-16) Министарство расписује јавни конкурс, а остваривање и финансирање програма почиње, по правилу, почетком календарске године.”

Члан 3.

У члану 13. ст. 1, 2, 3, 4. и 5. мењају се и гласе:

„Национални савет има председника и тринаест чланова, из реда академика, истраживача у звању научног саветника и редовног професора универзитета и привредника.

Председника и чланове Националног савета именује и разрешава Влада, у складу са овим законом.

Влада именује председника Националног савета из реда редовних професора универзитета и научних саветника, на предлог министра.

У Национални савет Влада именује: три члана у звању научног саветника запослена у институтима, са листе кандидата коју предлаже Заједница института Србије, три члана у звању редовног професора запослена на универзитетима, са листе кандидата коју предлаже Конференција универзитета Србије, два члана на предлог Српске академије наука и уметности, једног члана на предлог Матице српске, једног члана у звању научног саветника или редовног професора у војној—научноистраживачкој установи Министарства одбране и Војске Србије на предлог Министарства одбране и три члана из реда истакнутих привредника са листе кандидата коју предлаже Привредна комора Србије.

Листе кандидата које предлажу Заједница института Србије, Конференција универзитета Србије и Привредна комора Србије садрже најмање троструко већи број кандидата од броја из става 4. овог члана које Влада именује у Национални савет. Листе кандидата садрже: име и презиме кандидата, научно, односно наставно звање, функцију, имејл адресу, контакт телефон, организацију запослења, краћу научну, односно пословну биографију и област науке којом се бави.”

У ставу 7. после речи: „води се рачуна о” додају се речи: „родној равноправности и”.

Став 10. мења се и гласи:

„Мандат председника и чланова Националног савета траје пет година.

Председник и чланови Националног савета могу се именовати највише два пута, с тим што се први мандат рачуна од именовања у складу са овим законом.”

Став 11. мења се и гласи:

„Влада може разрешити члана Националног савета и пре истека мандата, и то:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако не испуњава дужности члана Националног савета или нередовно долази на седнице или својим поступцима повреди углед те дужности;

3) на образложен захтев овлашћеног предлагача, односно надлежног органа Заједнице института Србије, Конференције универзитета Србије, Српске академије наука и уметности, Матице српске, Министарства одбране, Привредне коморе Србије и министарства надлежног за послове научноистраживачке делатности.”

Члан 4.

У члану 14. став 1. после тачке 2) додају се тач. 2а, 2б и 2в које гласе:

„2а) припрема и доставља Министарству извештај о оствареним резултатима и о укупној реализацији Стратегије;

2б) подноси иницијативу Министарству за измену Стратегије;

2в) утврђује и предлаже министру листу кандидата за чланове матичних научних одбора која садржи двоструко већи број чланова од оног који ће се именовати одлуком министра, после спроведеног јавног позива;”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) даје претходно мишљење на акт о избору, вредновању и финансирању Програма основних истраживања и усмерених основних истраживања, Програма истраживања у области технолошког развоја, Програма трансфера знања и технологија и подстицања примене научноистраживачких резултата научноистраживачког рада и Програма дугорочних истраживања од националног и стратешког интереса за Републику Србију;”.

Члан 5.

У члану 19. став 2. мења се и гласи:

„Захтев за акредитацију могу поднети научноистраживачке организације, са својством правног лица, и то: институти, факултети, универзитети, високошколске установе за потребе полицијског образовања, научноистраживачке организације из области одбране и Војске Србије и центри изузетних вредности.”

После става 2. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„Захтев за акредитацију центра изузетних вредности који је у саставу научноистраживачке организације, без својства правног лица, подноси научноистраживачка организација у чијем је саставу центар изузетних вредности.

За научноистраживачке организације из области одбране и Војске Србије, које немају својство правног лица, захтев за акредитацију подноси министарство надлежно за послове одбране.”

Досадашњи ст. 3-15. постају ст. 5-17.

Члан 6.

Члан 24. мења се и гласи:

„Матични научни одбор има најмање седам, а највише 15 чланова, у зависности од тога за коју се научну област, грану или дисциплину образује.

Председник, заменик председника и чланови матичног научног одбора су истраживачи у звању научног саветника или редовног професора универзитета.

Министарство расписује јавни позив за предлагање кандидата за чланове матичних научних одбора.

Јавни позив, поред рока за достављање предлога кандидата, садржи и следеће податке: име и презиме кандидата, научно, односно наставно звање, организацију запослења, имејл адресу, контакт телефон, краћу научну биографију и област науке којом се кандидат за члана матичног научног одбора бави.

Право да предлажу кандидате за чланове матичних научних одбора имају научна и наставно-научна већа научноистраживачке организације и истраживачи у научном, односно наставном звању.

После спроведеног јавног позива, чланове матичних научних одбора именује министар са листе кандидата коју је утврдио Национални савет.

Приликом именовања чланова матичних научних области води се рачуна о родној равноправности и равномерној заступљености научних грана и дисциплина у оквиру научне области, као и о компетентности истраживача за научну област, грану и дисциплину за коју се образује матични научни одбор.

Мандат председника, заменика председника и чланова матичних научних одбора траје пет година.

Председника и заменика председника матичног научног одбора бирају чланови матичног научног одбора, већином гласова свих чланова матичног научног одбора.

Министар може разрешити председника и члана матичног научног одбора, и пре истека мандата из става 8. овог члана, и то: на лични захтев, ако не долази редовно на седнице или ако прекрши пословник о раду матичног научног одбора.”

Члан 7.

У члану 25. став 1. тачка б) мења се и гласи:

„б) предлаже члана у Комисију за утврђивање предлога годишње листе категорисаних часописа;”

Члан 8.

У члану 27. тачка б) речи: „из члана 10. став 2. тач. 1)-3)” замењују се речима: „из члана 10. став 2. тач. 1)-4)”.

После тачке б) додају се тач. ба) и бб) које гласе:

„ба) образује Комисију за утврђивање предлога годишње листе категорисаних часописа (у даљем тексту: Комисија). Чланове Комисије именује министар тако што сваки матични научни одбор предлаже свог представника, из реда чланова матичног научног одбора. Председника Комисије именује министар из реда чланова које су предложили матични научни одбори. Приликом именовања чланова Комисије води се рачуна о равномерној заступљености научних области и о родној равноправности;

бб) доноси акт о утврђивању годишње листе категорисаних часописа, на предлог Комисије из тачке ба) овог члана;”.

Тачка 7) мења се и гласи:

7) води Регистар научноистраживачких организација и Регистар истраживача, који су део електронске базе података, у складу са овим законом”.

Члан 9.

У члану 27а став 9. брише се.

Члан 10.

У члану 27б став 1. тачка б) брише се.

Члан 11.

У члану 27г после става 2. додаје се нови став 2. који гласи:

„Два члана управног одбора Центра из реда запослених, бирају се већином гласова свих запослених у Центру.”

Досадашњи ст. 3-12 постају ст. 4-13.

Члан 12.

У члану 30. став 1. тачка 3) реч: „интегрисани” брише се.

Члан 13.

У члану 35. став 4. мења се и гласи:

„Када је оснивач института Република, акт о оснивању и укидању института доноси Влада. Када је оснивач института аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, акт о оснивању и укидању института доноси надлежни покрајински орган, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе.”

„Институт од националног значаја за Републику Србију

Члан 14.

У члану 46а став 1. мења се и гласи:

„Институт од националног значаја за Републику Србију (у даљем тексту: институт од националног значаја) је врхунска научноистраживачка установа од посебног националног значаја за једну или више сродних научних области која обавља истраживања од приоритетног значаја за научни, образовни, културни и укупни друштвено-економски развој Републике Србије.”

У ст. 2, 3. и 4. речи: „национални институт” у одређеном падежу замењују се речима: „институт од националног значаја” у одговарајућем падежу.

Члан 15.

Члан 46б мења се и гласи:

„Статус института од националног значаја може стећи научни, односно истраживачко-развојни институт, на начин и под условима прописаним овим законом.

Акт о стицању статуса института од националног значаја доноси Влада.

Институт који је стекао статус института од националног значаја уписује се у Регистар научноистраживачких организација Министарства.

Институт који је, у складу са овим законом, стекао статус института од националног значаја, уз назив института уноси и ознаку: „Институт од националног значаја за Републику Србију”.

Институт од националног значаја има органе у складу са овим законом.

Институт од националног значаја финансира се у складу са овим законом.”

Члан 16.

Члан 46в мења се и гласи:

„Статус института од националног значаја може стећи научни, односно истраживачко-развојни институт, ако поред услова из члана 46а ст. 1. и 2. овог закона, испуњава и следеће услове:

1) да је уписан у Регистар научноистраживачких организација Министарства;

2) да га је основала Република и да послује средствима у јавној својини;

3) да обавља истраживања из научне области за коју је основан, најмање 20 година пре подношења пријаве (захтева) за акредитацију за стицање статуса института од националног значаја за Републику Србију;

4) да има дугорочни програм научноистраживачког рада, усаглашен с циљевима и приоритетима који су утврђени Стратегијом;

5) да резултатима научноистраживачког рада доприноси развоју науке, односно доприноси општем фонду знања, као и развоју технологије;

6) да има успостављену и развијену међународну научну сарадњу;

7) да у дужем временском периоду остварује међународно признате научне резултате;

8) да има у радном односу са пуним радним временом најмање 50 истраживача у научним, односно наставним звањима, компетентних за област науке или научне дисциплине којима се бави;

9) да има програм развоја образовног и научноистраживачког подмлатка;

10) да има одговарајући простор, опрему и друга средства за остваривање програма од општег интереса и приоритетних програма који су утврђени Стратегијом;

11) да има научно-информативну документацију или библиотечно-информациони центар.”

Члан 17.

Члан 46г мења се и гласи:

„Институт од националног значаја подлеже поступку акредитације (редовни и ванредни поступак), у складу са овим законом.

Захтев за акредитацију ради стицања статуса института од националног значаја може поднети научни, односно истраживачко-развојни институт који је уписан у Регистар научноистраживачких организација Министарства.

Испуњеност услова прописаних овим законом и актом којим се уређује вредновање научноистраживачког рада и поступак акредитације утврђује Одбор за акредитацију научноистраживачких организација и доноси одлуку о акредитацији института ради стицања статуса института од националног значаја.

На основу позитивне одлуке о акредитацији, а на предлог Министарства, Влада доноси акт о стицању статуса института од националног значаја.

Статус института од националног значаја, институт може изгубити ако престане да испуњава услове прописане овим законом, односно ако Одбор за акредитацију у редовном или ванредном поступку донесе негативну одлуку о акредитацији тог института.

Акт о одузимању статуса института од националног значаја доноси Влада, на предлог Министарства.

Акт Владе о стицању или одузимању статуса института од националног значаја објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије.”

Члан 18.

У члану 48. речи: „национални институт” замењују се речима: „институт од националног значаја”.

Члан 19.

У члану 53. став 1. речи: „националном институту” замењују се речима: „институту од националног значаја”.

После става 4. додају се ст. 5. и 6. која гласе:

„Институт чији је оснивач аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, домаће и страно правно и физичко лице има органе утврђене овим законом.

У научноистраживачким организацијама из области одбране и Војске Србије органи института формирају се у складу са Законом о одбрани и Законом о Војсци Србије.”

Члан 20.

У члану 54. став. 2. мења се и гласи:

„У научном и истраживачко-развојном институту већину чланова управног одбора које одређује Влада, као своје представнике морају чинити истраживачи у научним, односно наставним звањима, компетентни за област науке којом се институт бави.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У институту од националног значаја председник и чланови управног одбора су истраживачи у звању научног саветника или редовног професора

универзитета, компетентни за област науке или научне дисциплине којима се институт бави.”

Досадашњи ст. 3-7. постају ст. 4-8.

Члан 21.

У члану 56. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Директор се именује на основу јавног конкурса. Мандат директора траје четири године и може се именовати највише два пута, с тим што се први мандат рачуна од првог именовања из 2010. године.

За директора научног и истраживачко-развојног института може бити именовано лице у научном или наставном звању, а за директора института од националног значаја може бити именовано лице у звању научни саветник или редовни професор универзитета.”

После става 8. додају се нови ст. 9. и 10. који гласе:

„Управни одбор, на основу претходне сагласности Министарства, доноси одлуку о именовању директора института и датуму ступања на дужност, у року од 15 дана од дана пријема акта о давању претходне сагласности.

Управни одбор је дужан да распише јавни конкурс за директора института, најмање три месеца, пре истека мандата директора института.”

Досадашњи ст. 9-15. постају ст. 11-17.

После досадашњег става 15. који постаје став 17. додаје се став 18. који гласи:

„Управни одбор подноси Министарству предлог за разрешење директора са образложењем и потребним доказима и документацијом који поткрепљују разлоге за разрешење директора института и мишљењем научног већа института, осим када се директор разрешава на лични захтев.”

Члан 22.

После члана 56. додаје се члан 56а који гласи:

„Члан 56а

Директор института који је организован као установа:

- 1) представља и заступа институт;
- 2) организује и руководи радом института;
- 3) стара се о законитости и одговоран је за законит рад института;
- 4) извршава одлуке управног одбора института;
- 5) стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду института;
- 6) одговоран је за финансијско-материјално пословање института;
- 7) доноси акт о организацији и систематизацији радних места у институту и друге опште акте, у складу са законом и статутом института;
- 8) одлучује о правима и обавезама запослених у институту, у складу са законом којим се уређује рад и овим законом.”

Члан 23.

У члану 57. став 1. мења се и гласи:

„Када директору института истекне мандат од четири године на који је именован, а управни одбор по расписаном јавном конкурсy није предложио кандидата за директора института или када је директор разрешен дужности пре истека мандата или када Министарство одбије да да претходну сагласност на одлуку управног одбора института којом се предлаже директор института, управни одбор, уз сагласност Министарства, именује вршиоца дужности директора на период од шест месеци и у том року управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора института.”

Став 4. мења се и гласи:

„За вршиоца дужности директора научног и истраживачко-развојног института може бити именовано лице у научног, односно наставног звању, а за вршиоца дужности директора института од националног значаја може бити именовано лице у звању научног саветника или редовног професора универзитета.”

Члан 24.

У члану 58. став 2. речи: „националном институту” замењују се речима: „институту од националног значаја”.

Став 7. брише се.

У ставу 8. који постаје став 7. речи: „националног института” замењују се речима: „института од националног значаја”.

Члан 25.

У члану 59. став 1. тачка 7) мења се и гласи:

„7) даје мишљење управном одбору о кандидатима за директора научног, истраживачко-развојног института и института од националног значаја, као и мишљење о разрешењу директора наведених института;”.

Члан 26.

У члану 60. став 2. брише се.

Члан 27.

У члану 62. став 6. мења се и гласи:

„Облик и начин вођења регистара из става 1. овог члана, као и поступак уписа и брисања из тих регистара прописује министар.”

После става 6. додају се нови став 7. и став 8. који гласе:

„У Регистру научноистраживачких организација води се евиденција о следећим подацима: назив, односно пословно име научноистраживачке организације, адреса научноистраживачке организације, матични број, врста научноистраживачке организације, облик организовања, односно правна форма, научна област којом се научноистраживачка организација бави, број и датум акта о акредитацији научноистраживачке организације, датум уписа научноистраживачке организације у Регистар научноистраживачких организација и напомене о статусним променама научноистраживачке организације.

У Регистру истраживача води се евиденција о следећим подацима: име и презиме истраживача, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, број пасоша за стране држављане, научно или наставно звање, датум

стицања звања, научноистраживачка организација у којој је истраживач запослен и адреса пребивалишта.”

Досадашњи став 7. који постаје став 9. мења се и гласи:

„Регистри из става 1. овог члана део су електронске базе података које води Министарство у складу са овим законом.”

Члан 28.

У члану 63. став 2. мења се и гласи:

„Базе података из става 1. овог члана део су електронске базе података које води Министарство, у складу са овим законом. Подаци из база јавно су доступни, осим оних података о личности који подлежу ограничењима у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности.”

Члан 29.

У члану 66. став 1. мења се и гласи:

„Подаци из Регистра научноистраживачких организација и Регистра истраживача доступни су јавности, осим података који су означени степеном тајности, у складу са законом којим се уређује тајност података о личности. Од података из Регистра истраживача доступни су јавности само подаци о имену и презимену истраживача, научном, истраживачком и наставном звању, организацији запослења, као и резултати његовог научног и стручног рада.”

Члан 30.

У члану 70. ст. 1, 2. и 3. мењају се и гласе:

„Звање истраживач-приправник стиче кандидат који има завршен други степен академских студија који му омогућава упис на докторске академске студије, са просечном оценом најмање (8) и има уписане докторске студије. Истраживач-приправник бира се на период од три године, без права на реизбор, а звање стиче одлуком научног већа института, односно наставно-научног већа факултета, на основу извештаја комисије коју је то веће именовало.

Звање истраживач-сарадник може стећи кандидат који је у статусу студента докторских академских студија, има пријављену тему докторске дисертације, а који је претходне степене студија завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8), бави се научноистраживачким радом и има бар један објављен рецензиран научни рад. Истраживач-сарадник бира се на период од четири године, без права на реизбор, а звање стиче одлуком научног већа института или наставно-научног већа факултета, на основу извештаја комисије коју је то веће именовало.

Истраживач-сарадник је у обавези да у року утврђеним прописима о високом образовању заврши докторске академске студије и има објављене научне радове.”

Став 4. брише се.

У ставу 6. који постаје став 5. тачка 8) после речи: „руковођење пројектима” додају се речи: „подпројектима или пројектним задацима”, а речи: „и учешће у извођењу магистарских теза или докторских дисертација” бришу се.

У ставу 7. који постаје став 6. тачка 8) после речи: „руковођење пројектима”, додају се речи: „или подпројектима”.

Досадашњи став 8. постаје став 7.

У ставу 9. који постаје став 8. речи: „из става 8.” замењују се речима: „из става 7.”

Члан 31.

У члану 76. став 1. мења се и гласи:

„Извештај комисије садржи: име и презиме кандидата за избор у научно звање, податке о садашњем и претходном запослењу, преглед стручног и научног рада, оцену научног и стручног рада кандидата за претходни изборни период, оцену о томе да ли су испуњени услови за стицање научног звања, као и предлог научном већу за одлучивање.”

Члан 32.

У члану 81. став 1. мења се и гласи:

„Извештај комисије садржи: име и презиме кандидата за избор у истраживачко звање, податке о садашњем и претходном запослењу, преглед стручног и научног рада, оцену стручног и научног рада кандидата за претходни изборни период, оцену о томе да ли су испуњени услови за стицање истраживачког звања, као и предлог научном већу за одлучивање.”

Члан 33.

У члану 86. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Звање научног сарадника и вишег научног сарадника стиче се за период од пет година, без ограничења броја реизбора, а звање научног саветника је трајно.

Реизбор је поступак поновног стицања истог научног звања за кандидате који нису стекли више научно звање. Ближи услови за реизбор, као и поступак реизбора уређују се актом о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача који доноси министар.”

Ст. 3. и 5. бришу се.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 3. после речи: „научног сарадника”, запета се замењује словом „и”, а речи: „истраживач-сарадник” и речи: „у прописаним роковима” бришу се.

Досадашњи став 6. постаје став 4.

Члан 34.

У члану 87. став 1. речи: „из члана 86. ст. 1-3 овог закона”, замењују се речима „пре истека периода на који су бирани у одређено звање”.

Члан 35.

Члан 88. мења се и гласи:

„Научно, односно истраживачко звање може се одузети:

1) ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане овим законом и актом о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача који је био на снази у моменту избора у звање;

2) ако се утврди да научни радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају плагијат или садрже другу врсту етичких огрешења (радови су погрешни, а нису дате накнадне исправке и др.).

Поступак одузимања научног звања спроводи Комисија за стицање научних звања, а поступак одузимања истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор (у даљем тексту: надлежна тела).

Поступак одузимања истраживачког, односно научног звања може покренути научно веће института, односно наставно-научно веће факултета, као и лице које има докторат наука и лице које има истраживачко, односно научно звање.

Поступак из става 3. овог члана покреће се подношењем образложеног захтева Одбору за етику у науци, са приложеним доказима и документацијом којима се поткрепљују чињенице за одузимање звања.

Ако Одбор за етику у науци утврди да постоје релевантне чињенице из става 1. тач 1) и 2) овог члана за одузимање звања, доноси закључак о спровођењу поступка за одузимање звања, а образложени захтев, са документацијом, као и закључак о спровођењу поступка за одузимање звања прослеђује Комисији за стицање научног звања, односно надлежном матичном научном одбору, у зависности да ли је поступак покренут за одузимање научног или истраживачког звања.

Надлежна тела из става 2. овог члана, дужна су да у року од 60 дана од дана пријема Закључка Одбора за етику у науци о покретању поступка за одузимање звања и образложеног захтева, са доказима и документацијом, донесу одговарајућу одлуку. Одлука може бити позитивна којом се усваја захтев за одузимање звања или негативна којом се захтев за одузимање звања одбија као неоснован. Одлука надлежних тела из става 2. овог члана доставља се подносиоцу предлога захтева за одузимање звања и Одбору за етику у науци.

Одлука о одузимању звања коју донесу надлежна тела из става 2. овог члана је коначна, а против те одлуке лице коме је одузето звање може покренути управни спор у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Ако се донесе коначна одлука о одузимању звања, даном коначности одлуке, лице коме је одузето звање брише се из Регистра истраживача и престаје му право на пројектно финансирање по основу научноистраживачког рада, и распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми, у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема, престаје му радни однос у институту."

Члан 36.

После члана 88. додају се назив и чл. 88а и 88б који гласе:

„Одбор за етику у науци

Члан 88а

Национални савет доноси Кодекс понашања у научноистраживачком раду (у даљем тексту: Кодекс)

Кодекс дефинише принципе интегритета у научноистраживачком раду у циљу очувања достојанства професије, развијања и унапређивања морално-етичких вредности, заштите вредности знања и уважавања и подизања свести о одговорности истраживача у научноистраживачком раду.

Ради праћења и спровођења норми Кодекса из става 1. овог члана, Министарство образује Одбор за етику у науци.

Одбор за етику у науци има председника и 12 чланова, из реда истраживача у звању научног саветника и редовног професора универзитета и академика.

Чланове Одбора за етику у науци именује и разрешава министар.

У Одбор за етику у науци министар именује: шест чланова на предлог Заједнице института Србије, шест чланова на предлог Конференције универзитета Србије, а једног члана предлаже Српска академија наука и уметности.

Одбор за етику у науци има председника кога бира из реда својих чланова, у складу са пословником о свом раду.

Мандат председника и чланова Одбора за етику у науци траје четири године, са могућношћу још једног избора.

Председник и члан Одбора за етику у науци може бити разрешен и пре истека мандата, и то: на лични захтев, на образложени захтев овлашћеног предлагача или образложени захтев већине од укупног броја чланова Одбора за етику у науци.

Одбор за етику у науци доноси пословник о раду којим се уређује поступак и начин одлучивања у случају нарушавања правила добре научне праксе, утврђене Кодексом из става 1. овог члана, као и друга питања од значаја за рад Одбора за етику у науци.

Члановима Одбора за етику у науци не припада накнада за рад.

Члан 88б

Одбор за етику у науци, кад утврди да истраживач крши правила и норме Кодекса понашања у научноистраживачком раду, овлашћен је да:

1) изриче јавну опомену;

2) доноси закључак о покретању поступка за одузимање истраживачког, односно научног звања, по захтеву научног већа института, односно наставно-научног већа факултета и лица која имају докторат наука или истраживачко, односно научно звање;

3) предложи забрану учешћа у раду тела која су задужена за старање о квалитету научноистраживачког рада (Национални савет за научни и технолошки развој, Комисија за стицање научних звања, Одбор за акредитацију научноистраживачких организација и матични научни одбори);

4) предложи забрану коришћења средстава за науку и истраживање опредељена према прописима о научноистраживачкој делатности на пројектима Министарства, за период од пет година.

Коначну одлуку о предлозима Одбора за етику у науци из става 1. тач. 3) и 4) овог члана доноси Министарство."

Члан 37.

У члану 91. став 1. речи: „националном институту” замењују се речима: „институту од националног значаја”.

Члан 38.

У члану 92. став 1. речи: „националном институту” замењују се речима: „институту од националног значаја”.

Члан 39.

У члану 93. став 2. мења се и гласи:

„Истраживачу из става 1. овог члана у звању научног саветника који је у току радне каријере постигао врхунске међународно признате научне резултате и у последњих пет година рангиран је у највише категорије истраживача, према критеријумима Министарства, на предлог научног већа може бити продужен радни однос до навршених 67 година живота, уз претходно прибављено мишљење надлежног матичног научног одбора.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Одлуку о продужењу радног односа истраживача из става 2. овог члана доноси директор института, а одлуку о продужетку радног односа истраживача који је на дужности директора института доноси управни одбор института, на основу претходно прибављеног мишљења надлежног матичног научног одбора.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 40.

У члану 98. ст. 1, 3. и 5. мењају се и гласе:

„Програм основних истраживања и усмерених основних истраживања, Програм истраживања у области технолошког развоја, Програм трансфера знања и технологија и подстицања примене резултата научноистраживачког рада и Програм дугорочних истраживања од националног и стратешког интереса за Републику Србију финансирају се путем пројектног финансирања.”

Пројектно финансирање обухвата финансирање научноистраживачког рада истраживача и финансирање директних материјалних трошкова истраживања, с тим што од укупних средстава за реализацију пројекта најмање 20% мора бити опредељено за финансирање директних материјалних трошкова истраживања.

Финансирање програма из става 1. овог члана врши се у складу са актом о њиховом избору, вредновању и финансирању који доноси министар, за сваки нови циклус истраживања.”

Ст. 6. и 7. бришу се.

Члан 41.

У члану 102. став 1. мења се и гласи:

„Финансирање научноистраживачког рада центра изузетних вредности врши се у складу са актом о критеријумима и мерилима за додељивање, потврђивање и финансирање центра изузетних вредности који доноси Национални савет.”

Члан 42.

У члану 104. став 1. мења се и гласи:

„За финансијска средства из буџета Републике намењена реализацији програма од општег интереса утврђених у члану 2. овог закона конкуришу, под једнаким условима, научноистраживачке организације које су уписане у Регистар научноистраживачких организација. Истраживачко-развојни центри и иновациони центри који су основани и обављају делатност у складу са законом којим се уређује иновациона делатност могу конкурисати за све програме од општег интереса, осим за Програм дугорочних истраживања од националног и

стратешког значаја за Републику Србију. За реализацију Програма основних истраживања и усмерених основних истраживања истраживачко-развојни центри и иновациони центри могу да конкуришу као учесници на пројектима који имају за исход резултате из области иновационе делатности.”

У ставу 2. речи: „лица која су завршила основне студије и настављају усавршавање на магистарским, дипломским академским, специјалистичким академским студијама или докторским студијама” замењују се речима: „лица која су завршила основне академске студије и мастер академске студије, као и интегрисане студије и која су уписала докторске академске студије.”

Став 3. мења се и гласи:

„За финансијска средства из буџета Републике намењена реализацији програма од општег интереса утврђених у члану 2. тачка 14) овог закона могу конкурисати научноистраживачке организације које су уписане у Регистар научноистраживачких организација, издавачке организације, научна и научно-стручна друштва, у сарадњи са научноистраживачким организацијама. За програм утврђен у тачки 15) могу конкурисати научна и научно-стручна друштва која промовишу и популаризују науку и старају се о очувању научне и технолошке баштине, као и специјализоване организације и удружења која се баве додатним образовањем и усавршавањем талентованих ученика и студената за бављење научноистраживачким радом.”

Члан 43.

У члану 107а став 1. речи: „члана 11.” замењују се речима: „члана 30.”

Члан 44.

У члану 109. после става 4. додаје се став 5. који гласи:

„Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу да распишу конкурсе и за друге програме и пројекте, усаглашене са њиховим развојним и програмским документима ако за реализацију тих програма и пројеката имају обезбеђена средства у буџету аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.”

Члан 45.

Институти који су уписани у Регистар научноистраживачких организација у складу са Законом о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 – исправка и 18/10) усагласиће статут и друге опште акте са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 46.

Влада ће донети Стратегију научног и технолошког развоја Републике Србије у року од деведесет дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 47.

Министар ће донети подзаконске акте прописане овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Програме од општег интереса, утврђене у члану 2. став 2. тач. 1)-2) овог закона, министар ће утврдити и донети подзаконски акт о избору, вредновању научноистраживачких резултата и финансирању наведених програма у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министар ће донети акт о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 48.

Влада ће именовати председника и чланове Националног савета у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 49.

Министар ће именовати председника и чланове матичних научних одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Даном доношења акта из става 1. овог члана, председнику и члановима матичних научних одбора, именованим у складу са Законом о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 – исправка и 18/10), престаје мандат.

Члан 50.

Поступци који су започети за стицање научних, односно истраживачких звања, према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по тим прописима, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

После истека рока из става 1. овог члана, започети и нови поступци за стицање научних звања, окончаће се у складу са овим законом.

Лица која су стекла научна, односно истраживачка звања по Закону о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр.110/05, 50/06 – исправка и 18/10) и Закону о војним школама и војним научноистраживачким установама, („Службени лист СРЈ”, бр. 80/94 и 74/99 и „Службени лист СЦГ”, број 44/05), задржавају то звање за период на који су изабрана.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, истраживач-сарадник који је то звање стекао пре ступања на снагу овог закона, има право на један реизбор у трајању од три године.

Члан 51.

Финансирање пројеката који се реализују у оквиру Програма основних истраживања, Програма истраживања у области технолошког развоја и Програма суфинансирања интегралних и интердисциплинарних истраживања у циклусу истраживања од 2011. године наставља се до 30. јуна 2016. године, на начин и под условима прописаним актом о финансирању наведених програма донетим пре ступања на снагу овог закона.

Члан 52.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 12. Устава Републике Србије, којим је дато овлашћење Републици да уређује и обезбеђује развој Републике Србије, политику и мере за подстицање равномерног развоја појединих делова Републике Србије, укључујући и развој недовољно развијених подручја; организацију и коришћење простора, научно-технолошки развој; тачки 17. којим је дато овлашћење Републици да уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику, у складу с Уставом; у члану 73. којим је прописано: „Научно и уметничко стваралаштво је слободно. Ауторима научних и уметничких дела јемче се морална и материјална права, у складу са законом. Република Србија подстиче и помаже развој науке, културе и уметности.”

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Измене и допуне закона којима се уређује научноистраживачка делатност омогућиће: доношење нове Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од десет година, с обзиром да је то дугорочни стратешки документ; имплементацију стратешких националних приоритета у домену науке, технологије и иновација, кроз дефинисање нових истраживачких програма од општег интереса; расписивање конкурса за нови пројектни циклус истраживања и доношење подзаконских аката о њиховој реализацији и финансирању; усаглашавање са другим системским законима и др. Примена закона омогућиће и рационализацију мреже научноистраживачких организација, бољу сарадњу института и факултета, партнерство са друштвом кроз популаризацију науке, партнерство са привредом кроз заједничке пројекте, партнерство са међународним организацијама на реализацији заједничких програма, партнерство са другим министарствима у реализацији пројеката од стратешког значаја.

Циљеви који се постижу доношењем овог закона јесу: 1) унапређење квалитета научноистраживачког рада; 2) примена резултата истраживања; 3) ефикаснији и делотворнији рад тела, комисија и других организација у систему научноистраживачке делатности; 4) побољшање ефикасности алокације и употребе свих научноистраживачких и развојних ресурса; 5) изградња и даљи развој иновативног друштва заснованог на знању.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности (у даљем тексту: Предлог закона) прописано је да се Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије доноси за период од најмање пет година, а највише десет година, а измене Стратегије врше се по поступку предвиђеном за њено доношење.

Одредбама члана 2. Предлога закона редефинисан је члан 10. Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 – исправка и 18/10), тако што су дефинисани сви програми од општег интереса за

Републику Србију. Уведени су нови програми, као што су: Програм основних истраживања и усмерених основних истраживања, уместо Програма основних истраживања, Програм дугорочних истраживања од националног и стратешког значаја за Републику Србију, неки програми су прецизније дефинисани, а Програм суфинансирања интегралних и интердисциплинарних истраживања је брисан, јер у пракси није дао очекиване и жељене резултате у протеклом петогодишњем периоду реализације. Програме од општег интереса, осим Програма научноистраживачког рада Српске академије наука и уметности и Програма научноистраживачког рада Матице српске, доноси министар надлежан за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: министар), уз претходно прибављено мишљење Националног савета за научни и технолошки развој. У ставу 4. овог члана прописано је да се програми од општег интереса за Републику, по правилу, доносе за период од пет година. Ново решење је да се Програм основних истраживања и усмерених основних истраживања доноси, односно реализује у периоду до пет година, Програм истраживања у области технолошког развоја у периоду до четири године, Програм трансфера знања и технологија и подстицања примене резултата научноистраживачког рада у периоду до једне године, а Програм дугорочних научних истраживања од националног и стратешког интереса за Републике Србију реализује се у периоду до десет година. Ако се програми у области основних истраживања и у области технолошког развоја, због објективних околности не реализују у утврђеним роковима, министар може одлуком продужити реализацију ових програма највише за једну годину реализације, одредба је овог члана.

У члану 3. Предлога закона уређена је материја која се односи на састав, број и начин избора чланова Националног савета за научни и технолошки развој Републике Србије (у даљем тексту: Национални савет). Наиме, Предлогом закона регулисано је да Национални савет има председника и тринаест чланова, из реда академика, истраживача у звању научног саветника и редовног професора универзитета и привредника које именује Влада, и то: три члана у звању научног саветника запослена у институтима, са листе кандидата коју предлаже Заједница института Србије, три члана у звању редовног професора запослена на универзитетима, са листе кандидата коју предлаже Конференција универзитета Србије, два члана на предлог Српске академије наука и уметности, једног члана на предлог Матице српске, једног члана у звању научног саветника или редовног професора у војној научноистраживачкој установи Министарства одбране и Војске Србије на предлог Министарства одбране и три члана са листе кандидата коју предлаже Привредна комора Србије. Новина је, у односу на постојећа законска решења, што листе кандидата које предлажу Заједница института Србије, Конференција универзитета Србије и Привредна комора Србије садрже најмање троструко већи број кандидата од броја које Влада именује у Национални савет, чиме се омогућава Влади да са листа овлашћених предлагача има већи број кандидата за избор, односно именовање чланова Националног савета, тако да буду заступљене све научне области. Очекује се ефикаснији и делотворнији рад овог тела. Мандат председника и чланова Националног савета ограничен је на два избора, с тим што се први мандат рачуна од именовања у складу са овим законом.

Одредбама члана 4. Предлога закона допуњена је надлежност Националног савета тако што Национални савет, поред осталог, припрема извештај о оствареним резултатима и о укупној реализацији Стратегије, подноси иницијативу Министарству, по потреби, за измене Стратегије. Национални савет и утврђује и предлаже министру листу кандидата за чланове матичних научних одбора која садржи двоструко већи број чланова од оног који ће се именовати одлуком министра, после спроведеног јавног позива.

У члану 5. Предлога закона прецизирано које научноистраживачке организације могу поднети захтев за акредитацију Одбору за акредитацију научноистраживачких организација. То су научноистраживачке организације са својством правног лица: институти, факултети, универзитети, високошколске установе за потребе полицијског образовања, научноистраживачке организације из области одбране и Војске Србије и центри изузетних вредности. Захтев за акредитацију центра изузетних вредности који је у саставу научноистраживачке организације, без својства правног лица, подноси научноистраживачка организација у чијем је саставу центар изузетних вредности. За научноистраживачке организације из области одбране и Војске Србије, које немају својство правног лица, захтев за акредитацију подноси министарство надлежно за послове одбране, одредба је овог члана.

Одредбама члана 6. Предлога закона уређена је материја која се односи на матичне научне одборе, а нова решења у односу на постојећа су: матични научни одбор има најмање седам, а највише 15 чланова; на овај начин смањиће се број чланова матичних научних одбора (сада их има укупно 249), а планира се и смањење броја матичних научних одбора, ради делотворнијег и оперативнијег рада одбора; чланове именује министар са листе кандидата коју је утврдио Национални савет, а која садржи двоструко већи број кандидата од оног броја који ће бити именован актом министра; Министарство расписује јавни позива за предлагање кандидата за чланове матичних научних одбора; право да предлажу кандидате за чланове матичних научних одбора имају, поред научних и наставно научних већа и појединци - истраживачи у научном или наставном звању; Приликом именовања чланова матичних научних области води се рачуна о равномерној заступљености научних грана и дисциплина у оквиру научне области, као и о компетентности истраживача за научну област, грану и дисциплину за коју се образује матични научни одбор, као и о родној равноправности, што је новина у односу на важећи Закон; председника и заменика председника матичног научног одбора бирају чланови матичног научног одбора, већином гласова свих чланова матичног научног одбора; мандат председника, заменика председника и чланова матичног научног одбора траје пет година.

У члану 7. Предлога закона допуњена је надлежност матичних научних одбора. Наиме, сваки матични научни одбор предлаже једног свог представника за члана Комисије која предлаже министру годишњу листу категорисаних часописа.

Чланом 8. Предлога закона прописано је да чланове Комисије за утврђивање предлога годишње листе категорисаних часописа именује министар, тако што сваки матични научни одбор предлаже свог представника из реда чланова матичног научног одбора, а председника именује из реда предложених чланова. Приликом именовања чланова Комисије води се рачуна о равномерној заступљености научних области и о родној равноправности.

У члану 9. Предлога закона уређено је брисање одредбе да директор Центра за промоцију науке уређује руковање, чување и евиденцију печата и штампилца Центра.

Члан 10. Предлога закона уређује брисање тачке 6. из става 1. у члану 27б Закона који се односи на надлежност Центра да води евиденцију научних, научно-стручних друштава и других организација и удружења која промовишу и популаризују науку.

Чланом 11. Предлога закона прецизиран је начин бирања чланова управног одбора Центра за промоцију науке, који су представници запослених у том центру, тако што се предвиђа да се два члана управног одбора Центра из реда запослених, бирају већином гласова свих запослених у Центру.

Чланом 12. Предлога закона брише се реч „интегрисани” у члану 30. став 1. тачка 3. Закона.

У члану 13. Предлога закона прописано је да када је оснивач института Република, акт о оснивању и укидању института доноси Влада, а када је оснивач института аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, акт о оснивању и укидању тих института доноси надлежни покрајински орган, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Одредбама чл. 14, 15, 16. и 17. Предлога закона уређена је, на нов начин, материја која се односи на институте од националног значаја за Републику Србију. Суштинска новина је што се наведеним одредбама уређује стицање статуса института од националног значаја за Републику Србије (у даљем тексту: институт од националног значаја), а не оснивање новог института, како је то прописано постојећим законским решењима. Статус института од националног значаја стиче се актом Владе, на предлог Министарства, уз претходно спроведен поступак акредитације. Поступак акредитације спроводи Одбор за акредитацију научноистраживачких организација. Захтев за акредитацију ради стицања статуса института од националног значаја могу поднети научни и истраживачко-развојни институт са својством правног лица и који су уписани у Регистар научноистраживачких организација који води Министарство. Услови за акредитацију ради стицања статуса института од националног значаја прописани су у члану 16. Предлога закона. Ново решење садржано је у тачки 8) овог члана којим је прописано да институт од националног значаја мора имати у радном односу са пуним радним временом најмање 50 истраживача у научним, односно наставним звањима, уместо 100 истраживача што је прописано услов у важећем Закону. Статус института од националног значаја институт може изгубити ако престане да испуњава, Законом прописане услове, односно ако Одбор за акредитацију донесе негативну одлуку о акредитацији института у редовном или ванредном поступку. Акт о одузимању статуса института од националног значаја, такође, доноси Влада, на предлог Министарства. Акт Владе о стицању статуса института од националног значаја и акт Владе о одузимању статуса института од националног значаја објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 18. Предлога закона уређује да се речи: „национални институт” замењују речима: „институт од националног значаја” ради усклађивања назива института.

Члан 19. Предлога закона уређено је, између осталог, усклађивање назива института, као и да институт чији је оснивач аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, домаће и страног правно и физичко лице има органе утврђене овим законом и да се у научноистраживачким организацијама из области одбране и Војске Србије органи института формирају се у складу са Законом о одбрани и Законом о Војсци Србије.

У члану 20. Предлога закона прописан је састав управног одбора у научном, истраживачко-развојном институту и институту од националног значаја. Сви чланови управног одбора института од националног значаја морају бити у звању научног саветника или редовног професора.

Одредбама чл. 21 и 22. Предлога закона прецизиране су одредбе које се односе на избор, именовање и разрешење директора института који су организовани као установе (научни, истраживачко-развојни и институт од националног значаја). Кандидати за директора научног и истраживачко-развојног института морају имати научно звање, а кандидат за директора института од националног значаја мора бити у звању научног саветника или редовног професора. Директор се бира на основу јавног конкурса. Мандат директора траје четири године и може се именовати највише два пута, с тим што се први мандат рачуна од првог именовања из 2010. године. Прописана је и надлежност директора института који су основани као установе. Директор: 1) представља и заступа институт; 2) организује и руководи радом института; 3) стара се о законитости и одговоран је за законит рад института; 4) извршава

одлуке управног одбора института; 5) стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду института; 6) одговоран је за финансијско-материјално пословање института; 7) доноси акт о организацији и систематизацији радних места у институту и друга општа акта, у складу са законом и статутом института; 8) одлучује о правима и обавезама запослених у институту, у складу са законом којим се уређује рад и овим законом.

Члан 23. Предлога закона садржи одредбе које се односе на именовање вршиоца дужности директора института. Наиме, када директору института истекне мандат од четири године на који је именован, а управни одбор по расписаном јавном конкурсима није предложио кандидата за директора института или када је директор разрешен дужности пре истека мандата или када министар одбије да да претходну сагласност на одлуку управног одбора института којом се предлаже директор института, управни одбор, уз сагласност министра, именује вршиоца дужности директора на период од шест месеци и у том року управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора института, одредба је овог члана. Поред тога, у овом члану прописано је да за вршиоца дужности директора научног и истраживачког-развојног института може бити именовано лице у научном, односно наставном звању, а за вршиоца дужности директора института од националног значаја може бити именовано лице у звању научног саветника или редовног професора универзитета.

Члан 24. Предлога закона извршено је усаглашавање назива института.

Члан 25. Предлога закона уређено је да научно веће института даје мишљење управном одбору о кандидатима за директора научног, истраживачко-развојног института и института од националног значаја, као и мишљење о разрешењу директора наведених института.

Члан 26. Предлога закона предвиђа брисање став 2. у члану 60. Закона, који се односи на могућност оснивања заједничког центра изузетних вредности.

Одредбе чл. 27, 28. и 29. Предлога закона односе се вођење регистара и база података Министарства и дефинисани су подаци који се воде у оквиру Регистра научноистраживачких организација и Регистра истраживача. На тај начин, Законом, се обезбеђује заштита података о личности.

Одредбама члана 30. Предлога закона дефинисано је звање истраживача-приправника и звање истраживача-сарадника, као и начин стицања тих звања.

У чл. 31. и 32. Предлога закона садржане су одредбе којима је уређена материја која се односи на заштиту података о личности у поступку избора у научна, односно истраживачка звања, тако што је прописано које податке садржи извештај комисије за избор у научна звања и комисије за избор у истраживачка звања.

Члан 33. Предлога закона уређује да се звање научног сарадника и звање вишег научног сарадника стичу на период од пет година, без ограничења броја реизбора. Према постојећим решењима наведени истраживачи су имали право на два реизбора у исто звање.

Члан 34. Предлога закона уређује време у коме се покреће поступак за стицање вишег звања, односно реизбор.

У члану 35. Предлога закона прецизиране су одредбе које се односе на поступак одузимања истраживачких, односно научних звања. Поступак одузимања научног звања спроводи Комисија за стицање научних звања, а поступак одузимања истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор. Поступак одузимања звања може покренути научно веће института, односно наставно-научно веће факултета, као и лице које има докторат наука и лице које има истраживачко, односно научно звање, подношењем образложеног захтева Одбору за етику у науци, са приложеним доказима и документацијом којима се поткрепљују чињенице за одузимање звања. На основу Закључка Одбора за етику у науци о покретању поступка за одузимање

звања и образложеног захтева, са доказима и документацијом, Комисија за стицање научних звања, односно надлежни матични научни одбор спроводе поступак и могу да донесу одлуку којом се усваја захтев за одузимање звања или којом се захтев за одузимање звања одбија, као неоснован. Уколико се донесе коначна одлука о одузимању звања, даном коначности исте, лице коме је одузето звање брише се из Регистра истраживача и престаје му право на пројектно финансирање по основу научноистраживачког рада, и распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми, у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема, престаје му радни однос у институту.

У члану 36. Предлога закона се, по први пут, уређује материја која се односи на етику и етичко понашање у научноистраживачком раду и образује се Одбор за етику у науци. Национални савет доноси Кодекс понашања у научноистраживачком раду који дефинише принципе интегритета у научноистраживачком раду у циљу очувања достојанства професије, развијања и унапређивања морално-етичких вредности, заштите вредности знања и уважавања и подизања свести о одговорности истраживача у научноистраживачком раду. Ради праћења и спровођења норми Кодекса, Министарство образује Одбор за етику у науци који има председника и 12 чланова, из реда истраживача у звању научног саветника и редовног професора универзитета и академика. У Одбор за етику у науци министар именује: шест чланова на предлог Заједнице института Србије, шест чланова на предлог Конференције универзитета Србије, а једног члана предлаже Српска академија наука и уметности. Одбор за етику у науци доноси пословник о раду којим се уређује поступак и начин одлучивања у случају нарушавања правила добре научне праксе, утврђене Кодексом понашања у научноистраживачком раду, као и друга питања од значаја за рад Одбора за етику у науци.

Када Одбор за етику у науци утврди да истраживач крши правила и норме Кодекса понашања у научноистраживачком раду, овлашћен је да: 1) изриче јавну опомену; 2) доноси закључак о покретању поступка за одузимање истраживачког, односно научног звања, по захтеву научног већа института, односно наставно-научног већа факултета и лица која имају докторат наука или истраживачко, односно научно звање; 3) предложи забрану учешћа у раду тела која су задужена за старање о квалитету научноистраживачког рада (Комисији за избор у звања, Одбору за акредитацију научноистраживачких организација, матичним научним одборима и др.); 4) предложи забрану коришћења средстава за науку и истраживање опредељена према прописима о научноистраживачкој делатности, на пројектима Министарства, за период од пет година. Коначну одлуку о предлозима Одбора за етику у науци из тач. 3) и 4) доноси Министарство.

У чл. 37. и 38. Предлога закона врши се усклађивање назива института од националног значаја.

У члану 39. Предлога закона прецизиране су одредбе које се односе на продужење радног односа истраживача у звању научног саветника који је запослен у институт, до навршених 67 година живота. Наиме, истраживачу у звању научног саветника који је у току радне каријере постигао врхунске међународно признате научне резултате и у последњих пет година рангиран је у највише категорије истраживача, према критеријумима Министарства, на предлог научног већа може бити продужен радни однос до навршених 67 година живота, уз претходно прибављено мишљење надлежног матичног научног одбора, одредба је овог члана.

Чланом 40. Предлога закона којим се мења члан 98. Закона у ставу 1. прописано је да се програми од општег интереса, а који су утврђених у члану 2. Предлога закона тач. 1)-4) финансирају путем пројектног финансирања. У

ставу 3. истог члана прописано је да пројектно финансирање обухвата финансирање научноистраживачког рада истраживача и финансирање директних материјалних трошкова истраживања (ДМТ2), с тим што од укупних средстава за реализацију пројекта најмање 20% мора бити опредељено за финансирање директних материјалних трошкова истраживања на пројекту. Ово прецизирање процента средстава које мора бити опредељено за финансирање директних материјалних трошкова истраживања не подразумева промену, односно повећање буџета за науку, већ само прерасподелу постојећег. Основни циљ ове мере је да се обезбеде средства за још квалитетнији научноистраживачки рад што је у складу са основним стратешким начелом да се промовише извршност у науци.

Члан 41. Предлога закона врши се прецизирање у вези са финансирањем научноистраживачког рада Центра изузетних вредности.

Одредбама члана 42. Предлога закона прецизирано је који правни субјекти и физичка лица могу да конкуришу за реализацију програма од општег интереса за Републику Србију. Задржан је модел пројектног финансирања за четири истраживачка програма од општег интереса, као и институт јавног конкурса за спровођење свих програма од општег интереса.

Чланом 43. Предлога закона извршена је исправка техничке грешке код позивања на одредбу закона.

У члану 44. Предлога закона дата је могућност да аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу да распишу конкурсе и за друге програме и пројекте, усаглашене са њиховим развојним и програмским документима ако за реализацију тих програма и пројеката имају обезбеђена средства у буџету аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Одредбама чл. 45-50. Предлога закона уређена су питања правног режима усаглашавања са одредбама Закона, рокови за доношење Стратегије, подзаконских аката, као и рокови за именовање чланова Националног савета и матичних научних одбора. Влада ће донети Стратегију научног и технолошког развоја Републике Србије у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. Програме од општег интереса, утврђене у члану 2. став 2. тач. 1)-2) овог закона, министар ће утврдити и донети подзаконски акт о избору, вредновању научноистраживачких резултата у року од деведесет дана од дана ступања на снагу овог закона. Влада ће именовати председника и чланове Националног савета у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона. Министар ће именовати председника и чланове матичних научних одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 51. Предлога закона прописано је да се финансирање пројеката који се реализују у оквиру Програма основних истраживања, Програма истраживања у области технолошког развоја и Програма суфинансирања интегралних и интердисциплинарних истраживања у циклусу истраживања од 2011. године наставља до 30. јуна 2016. године, на начин и под условима прописаним актом о финансирању наведених програма донетим пре ступања на снагу овог закона.

У периоду од 2011-2015. година било је тешкоћа у реализацији пројеката. Капитална и остала научноистраживачка опрема у функцији истраживања на одобреним пројектима, почела се набављати и испоручивати средствима из кредита, преко Јединице за управљање пројектима (ЈУП), тек почетком 2012. године, а не од 2011. године када су отпочела истраживања на одобреним пројектима. Сложеност процедура јавних набавки, а нарочито међународних тендера, као и лимитирано повлачење кредитних средстава услед дефицита у буџету Републике Србије и економско-финансијске кризе који је погодио нашу земљу условили су застој у набавци и испоруци научноистраживачке опреме научноистраживачким организацијама-реализаторима истраживања. Закључно са 2014. годином, средствима кредита

набављена је и испоручена научноистраживачка опрема научноистраживачким организацијама-реализаторима пројеката у вредности од 27.717.562,07 евра, од 50.000.000 евра, сходно уговору који су потписали Министарство просвете и науке и ЈУП.

На истраживачки рад у петогодишњем периоду реализације пројеката утицала су и недовољна средства за финансирање директних материјалних трошкова пројеката (ДМТ2), односно потрошног материјала (хемикалије, реагенси и сл.) чији се изостанак директно одразио на експериментална истраживања, посебно, код пројеката из области природно-математичких и медицинских наука, затим пројеката у оквиру Програма технолошког развоја и Програма интердисциплинарних интегралних истраживања. Из кредита, преко ЈУП-а реализовано је 12.638.507,05 евра, од укупно 40.000.000 евра, сходно закљученом уговору између Министарства и ЈУП-а, а што се директно негативно одразило унапређење квалитета истраживања и постизање нивоа у коме постигнути резултати могу бити директно примењени у пракси као нови производи или нове технологије.

Имајући у виду напред наведене показатеље може се констатовати да су НИО-реализатори пројеката и истраживачи, у текућем циклусу истраживања, у отежаним условима обављали истраживања и делимично реализовали планиране циљеве пројеката, а који су утврђени закљученим уговорима са Министарством. Ове констатације су апострофирани и потврђене у годишњим извештајима о вредновању пројеката од стране матичних научних одбора и Националног савета за научни и технолошки развој у годишњим извештајима за Владу о стању у науци. Наставак финансирања постојећег циклуса истраживања до краја јуна 2016. године омогућиће испоруку научноистраживачке опреме и потрошног материјала и комплетирање планираних истраживања у којима су коначни резултати пројеката нови технолошки процеси и производи, нове сорте и нова техничка решења која могу наћи своје место на тржишту производа и услуга. Такође, продужење финансирања пројеката омогућава да се одобрена научноистраживачка опрема испоручи и стави у функцију, да више од хиљаду младих људи заврши започете докторске студије и стекне истраживачке вештине и знање. Све напред наведено утицће на повећање истраживачког и иновативног капацитета земље.

Члан 52. Предлога закона садржи одредбе о ступању на снагу закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Средства за спровођење овог закона обезбеђују се у буџету Републике Србије.

За спровођење овог закона средства за 2015. годину су обезбеђена, по програмским активностима/пројектима и економским класификацијама, из следећих извора финансирања:

ПА 0001 Подршка реализацији општег интереса у научној истраживачкој делатности:

424-Специјализоване услуге :

- Извор 01- Буџетска средства	11.494.491.000,00
динара	
- Извор 06-Донације међународних организација	170.025.773,18
динара	
- Извор 15-Неуτροшена средства донација из претх.год.	82.287.226,82
динара	

<u>472- Накнаде за социјалну заштиту из буџета:</u>	
- Извор 01- Буџетска средства динара	205.000.000,00
<u>462- Дотације међународним организацијама:</u>	
- Извор 01- Буџетска средства динара	144.750.000,00
- Извор 06-Донације међународних организација динара	1.000,00
- Извор 15-Неутрошена средства донација из претх.год. динара	1.000,00

ПА 0006 Подршка раду Центра за промоцију науке:**451-Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама:**

- Извор 01- Буџетска средства динара	90.000.000,00
---	---------------

ПА 0007-Администрација и управљање:**423-Услуге по уговору:**

- Извор 01- Буџетска средства динара	28.912.000,00
---	---------------

ПЈ 7010 Подршка за учешће у Програмима ЕУ**462-Дотације међународним организацијама**

- Извор 01- Буџетска средства динара	1. 404.000.000,00
- Извор 06-Донације међународних организација динара	21.055.995,02

ПЈ 4002 Истраживање и развој у јавном сектору**424-Специјализоване услуге**

- Извор 11-Примања од иностраних задуживања динара	2.286.078.000,00
- Извор 13-Нераспоређени вишак прихода из ранијих година динара	1.000,00

Потребна средства за 2016. и 2017. годину (пројекција) приказана су у следећој табели, по програмским активностима/пројектима и економским класификацијама за спровођење Закона о изменама и допунама закона о научноистраживачкој делатности:

У динарима

НАЗИВ ПРОГРАМА, ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ, ПРОЈЕКТА			Ек. Кл.	Одобрена средства за 2015.	Потребна ср. за 2016.	Разлика (6- 5)	Потребна ср. за 2017.	Разлика (8- 6)
П	0201	Развој науке и технологије						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПА	0001	Подршка реализацији општег интереса у научној истраживачкој делатности		12,096,556,000	12,685,446,738	588,890,738	13,381,155,155	695,708,417
			424	11,746,804,000	12,315,706,738	568,902,738	12,948,849,275	633,142,537
			462	144,752,000	159,000,000	14,248,000	208,500,000	49,500,000
			472	205,000,000	210,740,000	5,740,000	223,805,880	13,065,880
ПА	0006	Подршка раду Центра за промоцију науке		90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
			451	90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
ПА	0007	Администрација и управљање		28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
			423	28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
ПЈ	7010	Подршка за учешће у Програмима ЕУ		1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
			462	1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
ПЈ	4002	Истраживање и развој у јавном сектору		2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	120,000,000
			424	2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	120,000,000

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење Закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности по хитном поступку јесу: неопходна потреба доношењем нове Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од десет година; истраживачких програма од општег интереса, подзаконских аката о реализацији и финансирању тих програма; расписивање конкурса за нови циклус истраживања у науци и технолошком развоју; именовање председника и чланова Националног савета за научни и технолошки развој у новом петогодишњем мандату; образовање и именовање чланова матичних научних одбора. Доношењем овог закона по хитном поступку обезбедиће се правне претпоставке благовремене примене његових одредаба.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА
ЗАКОНА О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ КОЈЕ СЕ МЕНЈАЈУ,
ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ
Члан 9.

Стратегија се усаглашава са стратегијом општег привредног и друштвеног развоја Републике Србије.

Стратегијом се утврђују: стање у области научноистраживачке делатности; циљеви који се у области науке и технолошког развоја желе постићи на нивоу Републике Србије (у даљем тексту: Република), приоритети и правци научног и технолошког развоја; потребан проценат издвајања за научноистраживачку делатност из буџета Републике и бруто националног дохотка привреде и из других извора; научне области и уже научне дисциплине које треба посебно развијати и материјално подржавати ради достизања циљева у развоју Републике; приоритетне потребе у науци и технолошком развоју и приоритети улагања у научноистраживачке програме и пројекте; материјални и системски предуслови за реализацију Стратегије, динамика и фазе реализације; мере за спровођење Стратегије и управљање њеном реализацијом; други елементи од значаја за спровођење Стратегије.

~~Стратегија се доноси за период од најмање пет година, а измене и допуне Стратегије врше се по поступку предвиђеном за њено доношење.~~

СТРАТЕГИЈА СЕ ДОНОСИ ЗА ПЕРИОД ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА, А НАЈВИШЕ ДЕСЕТ ГОДИНА, А ИЗМЕНЕ СТРАТЕГИЈЕ ВРШЕ СЕ ПО ПОСТУПКУ ПРЕДВИЂЕНОМ ЗА ЊЕНО ДОНОШЕЊЕ.

Стратегија се нарочито остварује путем програма од општег интереса, утврђених овим законом.

2. Програми од општег интереса за Републику

Члан 10.

~~Општи интерес у научноистраживачкој делатности, у смислу овог закона, остварује се путем програма од општег интереса за Републику.~~

~~Програми од општег интереса за Републику јесу:~~

- ~~1) Програм основних истраживања;~~
- ~~2) Програм истраживања у области технолошког развоја;~~
- ~~3) Програм трансфера знања и технологија и подстицања примене резултата научноистраживачког рада;~~
- ~~4) Програм научноистраживачког рада Српске академије наука и уметности и Програм научноистраживачког рада Матице српске;~~
- ~~5) Програм научноистраживачког рада центра изузетних вредности;~~
- ~~6) Програм обезбеђивања и одржавања научноистраживачке опреме и простора за научноистраживачки рад;~~
- ~~7) Програм међународне научне сарадње од значаја за Републику;~~
- ~~8) Програм развоја информатичког друштва;~~
- ~~9) Програм усавршавања кадрова за научноистраживачки рад;~~
- ~~10) Програм подстицања и стипендирања младих и надарених за научноистраживачки рад;~~
- ~~11) Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података;~~
- ~~12) Програм издавања научних публикација и одржавања научних скупова;~~
- ~~13) Програм подстицаја активности научних и научно-стручних друштава, удружења и других организација који су у функцији унапређивања~~

~~научноистраживачког рада, промоције и популаризације науке и технике и старања о очувању научне и технолошке баштине;~~

~~13а) Програм пројектног суфинансирања докторских академских студија;~~

~~13б) Програм суфинансирања изградње станова за потребе младих истраживача и научника у Србији;~~

~~13в) Програм суфинансирања интегралних и интердисциплинарних истраживања;~~

~~13г) приоритетни програми утврђени Стратегијом, као и други програми утврђени овим законом.~~

~~14) други програми, у складу са Стратегијом и овим законом.~~

~~Програме из става 2. тач. 1) - 3) и 5) - 14) овог члана утврђује министар надлежан за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: министар), уз претходно прибављено мишљење Националног савета за научни и технолошки развој, а програме из става 2. тачка 4) овог члана на предлог Српске академије наука и уметности, односно Матице српске.~~

~~Програме из става 2. тач. 1) и 2) овог члана министар утврђује за сваки нови циклус истраживања, најмање девет месеци пре истека рока за реализацију текућег циклуса истраживања у овим областима.~~

~~ОПШТИ ИНТЕРЕС У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ, У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА, ОСТВАРУЈЕ СЕ ПУТЕМ ПРОГРАМА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ.~~

~~ПРОГРАМИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ ЈЕСУ:~~

~~1) ПРОГРАМ ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА И ОСНОВНИХ УСМЕРЕНИХ ИСТРАЖИВАЊА;~~

~~2) ПРОГРАМ ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА;~~

~~3) ПРОГРАМ ТРАНСФЕРА ЗНАЊА И ТЕХНОЛОГИЈА И ПОДСТИЦАЊА ПРИМЕНЕ РЕЗУЛТАТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА;~~

~~4) ПРОГРАМ ДУГОРОЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА ОД НАЦИОНАЛНОГ И СТРАТЕШКОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ;~~

~~5) ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ И ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА МАТИЦЕ СРПСКЕ;~~

~~6) ПРОГРАМ ОБЕЗБЕЂИВАЊА И ОДРЖАВАЊА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОПРЕМЕ И ПРОСТОРА ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД;~~

~~7) ПРОГРАМ СУФИНАНСИРАЊА ИЗГРАДЊЕ СТАНОВА ЗА ПОТРЕБЕ МЛАДИХ ИСТРАЖИВАЧА И НАУЧНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ;~~

~~8) ПРОГРАМ МЕЂУНАРОДНЕ НАУЧНЕ САРАДЊЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ;~~

~~9) ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ЦЕНТРА ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ;~~

~~10) ПРОГРАМ ПОДСТИЦАЊА И СТИПЕНДИРАЊА МЛАДИХ И НАДАРЕНИХ ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД;~~

~~11) ПРОГРАМ УСАВРШАВАЊА КАДРОВА ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД;~~

~~12) ПРОГРАМ ПРОЈЕКТНОГ СУФИНАНСИРАЊА ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА;~~

~~13) ПРОГРАМ НАБАВКЕ НАУЧНЕ И СТРУЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ ИЗ ИНОСТРАНСТВА И ПРИСТУПА ЕЛЕКТРОНСКИМ НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ БАЗАМА ПОДАТАКА;~~

~~14) ПРОГРАМ ИЗДАВАЊА НАУЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА И ОДРЖАВАЊА НАУЧНИХ СКУПОВА;~~

~~15) ПРОГРАМ ПОДСТИЦАЈА АКТИВНОСТИ НАУЧНИХ И НАУЧНО-СТРУЧНИХ ДРУШТАВА, С ЦИЉЕМ ПРОМОЦИЈЕ И ПОПУЛАРИЗАЦИЈЕ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ И СТАРАЊА О ОЧУВАЊУ НАУЧНЕ И ТЕХНОЛОШКЕ БАШТИНЕ,~~

КАО И СУФИНАНСИРАЊА ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И УДРУЖЕЊА КОЈА СЕ БАВЕ ДОДАТНИМ ОБРАЗОВАЊЕМ И УСАВРШАВАЊЕМ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА ЗА БАВЉЕЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ РАДОМ;

16) ПРОГРАМИ ПРЕДВИЂЕНИ СТРАТЕГИЈОМ, КАО И ДРУГИ ПРОГРАМИ ПРЕДВИЂЕНИ ОВИМ ЗАКОНОМ.

ПРОГРАМЕ ИЗ СТАВА 2. ТАЧ. 1)-4) И 6)- 16) ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: МИНИСТАР), УЗ ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ЗА НАУЧНИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ, А ПРОГРАМЕ ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 5) ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, ОДНОСНО МАТИЦЕ СРПСКЕ.

ПРОГРАМИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ПО ПРАВИЛУ, ДОНОСЕ СЕ ЗА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА, А ПРОГРАМ ИЗ ТАЧКЕ 1) РЕАЛИЗУЈЕ СЕ У ПЕРИОДУ ДО ПЕТ ГОДИНА, ПРОГРАМ ИЗ ТАЧКЕ 2) РЕАЛИЗУЈЕ СЕ У ПЕРИОДУ ДО ЧЕТИРИ ГОДИНЕ, ПРОГРАМ ИЗ ТАЧКЕ 3) РЕАЛИЗУЈЕ СЕ У ПЕРИОДУ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ, А ПРОГРАМ ИЗ ТАЧКЕ 4) РЕАЛИЗУЈЕ СЕ У ПЕРИОДУ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА. ПРОГРАМЕ ИЗ ТАЧ. 1) И 2) УТВРЂУЈЕ МИНИСТАР ЗА СВАКИ НОВИ ЦИКЛУС ИСТРАЖИВАЊА. АКО СЕ ПРОГРАМИ ИЗ ТАЧ. 1) И 2), ЗБОГ ОБЈЕКТИВНИХ ОКОЛНОСТИ НЕ РЕАЛИЗУЈУ У УТВРЂЕНИМ РОКОВИМА, МИНИСТАР МОЖЕ ОДЛУКОМ ПРОДУЖИТИ РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА НАЈВИШЕ ЗА ЈЕДНУ ГОДИНУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ.

ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ТАЧ 1)-4) И ТАЧ 6)-16) МИНИСТАРСТВО РАСПИСУЈЕ ЈАВНИ КОНКУРС, А ОСТВАРИВАЊЕ И ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА ПОЧИЊЕ, ПО ПРАВИЛУ, ПОЧЕТКОМ КАЛЕНДАРСКЕ ГОДИНЕ.

Састав Националног савета

Члан 13.

~~Национални савет има председника и 16 чланова, из реда академика, научника, професора универзитета и привредника.~~

~~Председника и чланове Националног савета именује и разрешава Влада, у складу са овим законом.~~

~~Влада именује председника Националног савета из реда редовних професора универзитета и научних саветника, на предлог министра надлежног за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: министар).~~

~~У Национални савет Влада именује: три члана у звању научног саветника запослена у институтима, са листе кандидата коју предлаже Заједница института Србије, три члана у звању редовног професора запослена на универзитетима, са листе кандидата коју предлаже Конференција универзитета, два члана на предлог Српске академије наука и уметности, једног члана на предлог Матице српске, једног члана представника дијаспоре на предлог Министарства за дијаспору, једног члана у звању научног саветника или редовног професора у војној научноистраживачкој установи Министарства одбране и Војске Србије на предлог Министарства одбране, пет чланова из реда истакнутих привредника, од којих су три члана са листе кандидата коју предлаже Привредна комора Србије, а два члана представника Савета иностраних инвеститора.~~

~~Листе кандидата које предлажу Заједница института Србије, Конференција универзитета и Привредна комора Србије садрже најмање двоструко већи број кандидата од броја из става 4. овог члана које Влада именује у Национални савет.~~

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ИМА ПРЕДСЕДНИКА И ТРИНАЕСТ ЧЛАНОВА, ИЗ РЕДА АКАДЕМИКА, ИСТРАЖИВАЧА У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА И РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА УНИВЕРЗИТЕТА И ПРИВРЕДНИКА.

ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВЕ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ИМЕНУЈЕ И РАЗРЕШАВА ВЛАДА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ВЛАДА ИМЕНУЈЕ ПРЕДСЕДНИКА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ИЗ РЕДА РЕДОВНИХ ПРОФЕСОРА УНИВЕРЗИТЕТА И НАУЧНИХ САВЕТНИКА, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТРА.

У НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ВЛАДА ИМЕНУЈЕ: ТРИ ЧЛАНА У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА ЗАПОСЛЕНА У ИНСТИТУТИМА, СА ЛИСТЕ КАНДИДАТА КОЈУ ПРЕДЛАЖЕ ЗАЈЕДНИЦА ИНСТИТУТА СРБИЈЕ, ТРИ ЧЛАНА У ЗВАЊУ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА ЗАПОСЛЕНА НА УНИВЕРЗИТЕТИМА, СА ЛИСТЕ КАНДИДАТА КОЈУ ПРЕДЛАЖЕ КОНФЕРЕНЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА СРБИЈЕ, ДВА ЧЛАНА НА ПРЕДЛОГ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, ЈЕДНОГ ЧЛАНА НА ПРЕДЛОГ МАТИЦЕ СРПСКЕ, ЈЕДНОГ ЧЛАНА У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА ИЛИ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА У ВОЈНОЈ-НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ УСТАНОВИ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ТРИ ЧЛАНА ИЗ РЕДА ИСТАКНУТИХ ПРИВРЕДНИКА СА ЛИСТЕ КАНДИДАТА КОЈУ ПРЕДЛАЖЕ ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ.

ЛИСТЕ КАНДИДАТА КОЈЕ ПРЕДЛАЖУ ЗАЈЕДНИЦА ИНСТИТУТА СРБИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА СРБИЈЕ И ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ САДРЖЕ НАЈМАЊЕ ТРОСТРУКО ВЕЋИ БРОЈ КАНДИДАТА ОД БРОЈА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КОЈЕ ВЛАДА ИМЕНУЈЕ У НАЦИОНАЛНИ САВЕТ. ЛИСТЕ КАНДИДАТА САДРЖЕ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ КАНДИДАТА, НАУЧНО, ОДНОСНО НАСТАВНО ЗВАЊЕ, ФУНКЦИЈУ, ИМЕЈЛ АДРЕСУ, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН, ОРГАНИЗАЦИЈУ ЗАПОСЛЕЊА, КРАЋУ НАУЧНУ, ОДНОСНО ПОСЛОВНУ БИОГРАФИЈУ И ОБЛАСТ НАУКЕ КОЈОМ СЕ БАВИ.

Организације из става 4. овог члана листе предлога кандидата достављају министарству надлежном за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Министарство).

Приликом именовања чланова Националног савета из реда представника организација које обављају научноистраживачку делатност води се рачуна о РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ И равномерној заступљености свих шест научних области.

Научне области из става 7. овог члана јесу: природно-математичке, техничко-технолошке, медицинске, биотехничке, друштвене и хуманистичке науке (у даљем тексту: научне области).

Национални савет има заменика председника кога бира из реда својих чланова, у складу са Пословником о раду.

~~Мандат чланова Националног савета траје пет година, уз могућност још једног избора.~~

МАНДАТ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ТРАЈЕ ПЕТ ГОДИНА. ПРЕДСЕДНИК И ЧЛАНОВИ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА МОГУ СЕ ИМЕНОВАТИ НАЈВИШЕ ДВА ПУТА, С ТИМ ШТО СЕ ПРВИ МАНДАТ РАЧУНА ОД ИМЕНОВАЊА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

~~Влада може разрешити члана Националног савета и пре истека мандата, и то:~~

- ~~1) на лични захтев;~~
- ~~2) ако не испуњава дужности члана Националног савета или својим поступцима повреди углед те дужности;~~
- ~~3) на образложен захтев овлашћеног предлагача, односно надлежног органа Заједнице института, Конференције универзитета, Српске академије наука и уметности, Матице српске, Министарства за дијаспору, Министарства одбране и Привредне коморе Србије.~~

ВЛАДА МОЖЕ РАЗРЕШИТИ ЧЛАНА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА И ПРЕ ИСТЕКА МАНДАТА, И ТО:

- 1) НА ЛИЧНИ ЗАХТЕВ;
- 2) АКО НЕ ИСПУЊАВА ДУЖНОСТИ ЧЛАНА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ИЛИ НЕРЕДОВНО ДОЛАЗИ НА СЕДНИЦЕ ИЛИ СВОЈИМ ПОСТУПЦИМА ПОВРЕДИ УГЛЕД ТЕ ДУЖНОСТИ;
- 3) НА ОБРАЗЛОЖЕН ЗАХТЕВ ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА, ОДНОСНО НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ЗАЈЕДНИЦЕ ИНСТИТУТА СРБИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ УНИВЕРЗИТЕТА СРБИЈЕ, СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, МАТИЦЕ СРПСКЕ, МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ, ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ.

Надлежност Националног савета

Члан 14.

Национални савет:

- 1) прати стање и развој научноистраживачке делатности у Републици Србији;
- 2) даје мишљење министру на текст нацрта стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије;
- 2А) ПРИПРЕМА И ДОСТАВЉА МИНИСТАРСТВУ ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРЕНИМ РЕЗУЛТАТИМА И О УКУПНОЈ РЕАЛИЗАЦИЈИ СТРАТЕГИЈЕ;
- 2Б) ПОДНОСИ ИНИЦИЈАТИВУ МИНИСТАРСТВУ ЗА ИЗМЕНУ СТРАТЕГИЈЕ;
- 2В) УТВРЂУЈЕ И ПРЕДЛАЖЕ МИНИСТРУ ЛИСТУ КАНДИДАТА ЗА ЧЛАНОВЕ МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА КОЈА САДРЖИ ДВОСТРУКО ВЕЋИ БРОЈ ЧЛАНОВА ОД ОНОГ КОЈИ ЋЕ СЕ ИМЕНОВАТИ ОДЛУКОМ МИНИСТРА, ПОСЛЕ СПРОВЕДЕНОГ ЈАВНОГ ПОЗИВА.
- 3) припрема и доставља Влади извештај о стању у науци, крајем марта сваке године за протеклу годину, са предлозима и сугестијама за наредну годину;
- 4) даје претходно мишљење на програме од општег интереса за Републику Србију, а које утврђује министар;
- 5) ДАЈЕ ПРЕТХОДНО МИШЉЕЊЕ НА АКТ О ИЗБОРУ, ВРЕДНОВАЊУ И ФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА И УСМЕРЕНИХ ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА, ПРОГРАМА ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА, ПРОГРАМА ТРАНСФЕРА ЗНАЊА И ТЕХНОЛОГИЈА И ПОДСТИЦАЊА ПРИМЕНЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА И ПРОГРАМА ДУГОРОЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА ОД НАЦИОНАЛНОГ И СТРАТЕШКОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ;
- 6) предлаже министру научне области, гране и дисциплине за које се оснивају матични научни одбори;
- 7) даје претходно мишљење на акт о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, који доноси министар;
- 8) именује и разрешава чланове Комисије за стицање научних звања;
- 9) доноси акт о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације института, интегрисаних универзитета, факултета и центара изузетних вредности;
- 10) доноси акт о критеријумима и мерилима за додељивање, потврђивање и одузимање статуса центра изузетних вредности, научноистраживачки рад и финансирање центра изузетних вредности;

11) доноси акт о додели, потврђивању или одузимању статуса центра изузетних вредности, на основу одлуке Одбора за акредитацију научноистраживачких организација;

12) одлучује у другом степену по жалбама у поступку акредитације научноистраживачких организација;

13) остварује међународну научну и технолошку сарадњу, као и сарадњу са одговарајућим телом у области високог образовања, и другим органима и организацијама;

14) доноси пословник о свом раду;

15) обавља и друге послове, у складу са овим законом и пословником о раду.

Акти из става 1. тач. 9) и 10) овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Поступак акредитације

Члан 19.

Одбор за акредитацију спроводи поступак акредитације сваке четврте године (редовни поступак), или у краћем року, на захтев научноистраживачке организације, оснивача научноистраживачке организације или Министарства (ванредни поступак), за научноистраживачке организације које су уписане у Регистар научноистраживачких организација, као и поступак за потврђивање или одузимање статуса центра изузетних вредности.

~~Научноистраживачке организације које могу поднети захтев за акредитацију јесу: институти, факултети, интегрисани универзитети, центри изузетних вредности и научноистраживачке организације из области одбране и Војске Србије.~~

ЗАХТЕВ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ МОГУ ПОДНЕТИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, СА СВОЈСТВОМ ПРАВНОГ ЛИЦА, И ТО: ИНСТИТУТИ, ФАКУЛТЕТИ, УНИВЕРЗИТЕТИ, ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ ЗА ПОТРЕБЕ ПОЛИЦИЈСКОГ ОБРАЗОВАЊА, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ЦЕНТРИ ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ.

ЗАХТЕВ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ЦЕНТРА ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ КОЈИ ЈЕ У САСТАВУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, БЕЗ СВОЈСТВА ПРАВНОГ ЛИЦА, ПОДНОСИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА У ЧИЈЕМ ЈЕ САСТАВУ ЦЕНТАР ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ.

ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ, КОЈЕ НЕМАЈУ СВОЈСТВО ПРАВНОГ ЛИЦА, ЗАХТЕВ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПОДНОСИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ОДБРАНЕ.

Редовни поступак покреће Министарство најмање 120 дана пре истека рока за који важи акредитација.

Када се ради о научноистраживачкој организацији која није уписана у Регистар научноистраживачких организација, оснивач подноси захтев за акредитацију Одбору за акредитацију.

За научноистраживачку организацију која није уписана у Регистар научноистраживачких организација, Одбор за акредитацију оцењује квалитет и резултате њеног научноистраживачког рада у периоду од њеног оснивања.

По пријему захтева из ст. 1. и 4. овог члана, Одбор за акредитацију обавља проверу квалитета научноистраживачког рада, у складу са овим законом, доноси одлуку у року од 90 дана од дана пријема захтева и доставља је Министарству и оснивачу.

Одбор за акредитацију може донети позитивну или негативну одлуку о акредитацији научноистраживачке организације.

Ако Одбор за акредитацију не донесе одлуку у року од 90 дана, министар има право да разреши чланове Одбора за акредитацију и да именује нове чланове.

Одбор за акредитацију дужан је да у поновљеном поступку донесе одлуку о акредитацији научноистраживачке организације у року од 60 дана.

На основу позитивне одлуке о акредитацији, научноистраживачка организација која није уписана у Регистар научноистраживачких организација стиче право да се у року од 30 дана, у складу са овим законом, упише у Регистар научноистраживачких организација.

На основу позитивне одлуке о акредитацији, регистрована научноистраживачка организација задржава права која је стекла уписом у Регистар научноистраживачких организација.

Оснивач научноистраживачке организације, односно научноистраживачка организација, може да поднесе жалбу Националном савету у року од 30 дана од дана пријема негативне одлуке о акредитацији.

Национални савет је дужан да у року од 90 дана донесе коначну одлуку о акредитацији.

Ако је донета коначна негативна одлука о акредитацији, научноистраживачка организација брише се из Регистра научноистраживачких организација.

Оснивач научноистраживачке организације, односно научноистраживачка организација, која је добила негативну одлуку о акредитацији, има право да понови захтев за акредитацију, по истеку године дана од дана пријема коначне одлуке о акредитацији.

Састав матичног научног одбора

Члан 24.

~~Матични научни одбор има најмање седам чланова, које именује министар са листе кандидата.~~

~~Листа кандидата из става 1. овог члана утврђује се на основу јавног позива Министарства и предлога научног, односно наставно-научног већа научноистраживачких организација.~~

~~Чланови матичних научних одбора за одређену научну област, грану и дисциплину именују се из реда истакнутих истраживача у звању научног саветника или редовног професора универзитета.~~

~~Мандат председника, заменика председника и чланова матичног научног одбора траје три године, уз могућност још једног избора.~~

~~Председника матичног научног одбора и заменика председника бирају чланови одбора, већином гласова свих чланова одбора.~~

~~Министар може разрешити члана матичног научног одбора, и пре истека мандата, и то: на лични захтев или ако прекрши Пословник о раду матичног научног одбора.~~

МАТИЧНИ НАУЧНИ ОДБОР ИМА НАЈМАЊЕ СЕДАМ, А НАЈВИШЕ 15 ЧЛАНОВА, У ЗАВИСНОСТИ ОД ТОГА ЗА КОЈУ СЕ НАУЧНУ ОБЛАСТ, ГРАНУ ИЛИ ДИСЦИПЛИНУ ОБРАЗУЈЕ.

ПРЕДСЕДНИК, ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВИ МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА СУ ИСТРАЖИВАЧИ У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА ИЛИ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА УНИВЕРЗИТЕТА.

МИНИСТАРСТВО РАСПИСУЈЕ ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ЧЛАНОВЕ МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА.

ЈАВНИ ПОЗИВ, ПОРЕД РОКА ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ПРЕДЛОГА КАНДИДАТА, САДРЖИ И СЛЕДЕЋЕ ПОДАТКЕ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ КАНДИДАТА, НАУЧНО, ОДНОСНО НАСТАВНО ЗВАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈУ ЗАПОСЛЕЊА, ИМЕЈЛ АДРЕСУ, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН, КРАЋУ НАУЧНУ БИОГРАФИЈУ И ОБЛАСТ НАУКЕ КОЈОМ СЕ КАНДИДАТ ЗА ЧЛАНА МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА БАВИ.

ПРАВО ДА ПРЕДЛАЖУ КАНДИДАТЕ ЗА ЧЛАНОВЕ МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА ИМАЈУ НАУЧНА И НАСТАВНО-НАУЧНА ВЕЋА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ИСТРАЖИВАЧИ У НАУЧНОМ, ОДНОСНО НАСТАВНОМ ЗВАЊУ.

ПОСЛЕ СПРОВЕДЕНОГ ЈАВНОГ ПОЗИВА, ЧЛАНОВЕ МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА ИМЕНУЈЕ МИНИСТАР СА ЛИСТЕ КАНДИДАТА КОЈУ ЈЕ УТВРДИО НАЦИОНАЛНИ САВЕТ.

ПРИЛИКОМ ИМЕНОВАЊА ЧЛАНОВА МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ВОДИ СЕ РАЧУНА О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ И РАВНОМЕРНОЈ ЗАСТУПЉЕНОСТИ НАУЧНИХ ГРАНА И ДИСЦИПЛИНА У ОКВИРУ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ, КАО И О КОМПЕТЕНТНОСТИ ИСТРАЖИВАЧА ЗА НАУЧНУ ОБЛАСТ, ГРАНУ И ДИСЦИПЛИНУ ЗА КОЈУ СЕ ОБРАЗУЈЕ МАТИЧНИ НАУЧНИ ОДБОР.

МАНДАТ ПРЕДСЕДНИКА, ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА ТРАЈЕ ПЕТ ГОДИНА.

ПРЕДСЕДНИКА И ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА БИРАЈУ ЧЛАНОВИ МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА, ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА СВИХ ЧЛАНОВА МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА.

МИНИСТАР МОЖЕ РАЗРЕШИТИ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНА МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА, И ПРЕ ИСТЕКА МАНДАТА ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА, И ТО: НА ЛИЧНИ ЗАХТЕВ, АКО НЕ ДОЛАЗИ РЕДОВНО НА СЕДНИЦЕ ИЛИ АКО ПРЕКРШИ ПОСЛОВНИК О РАДУ МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА.

Надлежност матичног научног одбора

Члан 25.

Матични научни одбор:

1) даје мишљење Комисији о квалитету научноистраживачког рада и доприносу истраживача - кандидата за избор у научно звање, у складу са овим законом;

2) даје Министарству оцену о научној компетентности истраживача, односно наставника високошколских установа за реализацију програма и пројеката утврђених овим законом;

3) разматра предлоге пројеката за реализацију програма из члана 10. тач. 1) - 3) овог закона и предлаже министру ранг листу пројеката за финансирање;

4) разматра извештаје о реализацији пројеката у оквиру програма утврђених у члану 10. тач. 1) - 3) овог закона;

5) даје претходно мишљење на акт о категоризацији и рангирању научних скупова који доноси министар;

6) ПРЕДЛАЖЕ ЧЛАНА У КОМИСИЈУ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ГОДИШЊЕ ЛИСТЕ КАТЕГОРИСАНИХ ЧАСОПИСА.

7) одлучује у другом степену по приговору истраживача на одлуку научног већа института о избору у звање истраживач-сарадник;

7а) даје претходно мишљење министру на акт о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача;

8) даје мишљење, припрема извештаје и друге материјале на захтев министра, Националног савета, Одбора за акредитацију и Комисије;

9) доноси пословник о свом раду;

10) обавља и друге послове, у складу са овим законом и актом о образовању.

Матични научни одбор подноси министру извештај о свом раду најмање једном годишње.

Министарство

Члан 27.

Министарство:

1) предлаже Влади политику у области научноистраживачке делатности;

2) прати и подстиче развој научноистраживачке делатности у Републици;

3) расподељује финансијска средства из буџета Републике научноистраживачким организацијама за остваривање програма утврђених у члану 10. овог закона и контролише њихово наменско коришћење;

4) доноси подзаконске акте, у складу са овим законом;

5) доноси акт о испуњености услова за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса, у складу са овим законом;

6) доноси акт о избору, вредновању и финансирању програма из члана 10. став 2. тач. 1)-3) ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 2. ТАЧ. 1)-4) овог закона, као и акт о финансирању других програма од општег интереса за Републику, за сваки програм посебно;

6А) ОБРАЗУЈЕ КОМИСИЈУ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ГОДИШЊЕ ЛИСТЕ КАТЕГОРИСАНИХ ЧАСОПИСА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: КОМИСИЈА). ЧЛАНОВЕ КОМИСИЈЕ ИМЕНУЈЕ МИНИСТАР ТАКО ШТО СВАКИ МАТИЧНИ НАУЧНИ ОДБОР ПРЕДЛАЖЕ СВОГ ПРЕДСТАВНИКА, ИЗ РЕДА ЧЛАНОВА МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ ИМЕНУЈЕ МИНИСТАР ИЗ РЕДА ЧЛАНОВА КОЈЕ СУ ПРЕДЛОЖИЛИ МАТИЧНИ НАУЧНИ ОДБОРИ. ПРИЛИКОМ ИМЕНОВАЊА ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ВОДИ СЕ РАЧУНА О РАВНОМЕРНОЈ ЗАСТУПЉЕНОСТИ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ И О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ;

6Б) ДОНОСИ АКТ О УТВРЂИВАЊУ ГОДИШЊЕ ЛИСТЕ КАТЕГОРИСАНИХ ЧАСОПИСА, НА ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ ИЗ ТАЧКЕ 6А) ОВОГ ЧЛАНА;

7) ВОДИ РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И РЕГИСТАР ИСТРАЖИВАЧА, КОЈИ СУ ДЕО ЕЛЕКТРОНСКЕ БАЗЕ ПОДАТАКА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;

8) остварује међународну научну и технолошку сарадњу и стара се о повезивању и укључивању научноистраживачких организација у европски и међународни истраживачки простор;

9) врши надзор, у складу са законом;

10) обавља и друге послове, у складу са законом.

Центар за промоцију науке

Члан 27а

Оснива се Центар за промоцију науке (у даљем тексту: Центар) ради промоције и популаризације науке и технике, односно научно-технолошких резултата и достигнућа у земљи и свету.

Центар послује под називом: Центар за промоцију науке.

Седиште Центра је у Београду.

Центар има својство правног лица које стиче уписом у судски регистар.

Центар је самосталан у свом раду.

Центар за своје обавезе одговара средствима којима располаже.

Центар има печат чија се садржина, изглед и употреба уређују у складу са законом.

Штамбиљ Центра је правоугаоног облика димензија 60x30 мм и садржи текст: „Центар за промоцију науке”, и рубрике за упис датума пријема поднеска, броја под којим се поднесак заводи и броја прилога уз поднесак. Текст штамбиља Центра исписује се на српском језику ћириличким писмом.

~~Директор Центра уређује руковање, чување и евиденцију печата и штамбиља Центра.~~

Члан 27б

Центар је надлежан да:

1) припрема предлог програма промоције науке, научно-технолошких резултата и достигнућа;

2) припрема предлог акта о финансирању активности научних, научно-стручних друштава, удружења и других организација који су у функцији унапређења научноистраживачког рада, промоције и популаризације науке и технике;

3) сарађује и материјално подстиче активности научних, научно-стручних друштава, удружења и других организација који су у функцији унапређења научноистраживачког рада, промоције и популаризације науке и технике;

4) сарађује са институтима, високошколским установама и другим научноистраживачким организацијама и привредним друштвима и њиховим асоцијацијама на остваривању промоције и популаризације науке и технологије;

5) организује или учествује у организовању скупова, саветовања, округлих столова и других манифестација ради промоције науке, научно-технолошких резултата и достигнућа;

~~6) води евиденцију научних, научно-стручних друштава и других организација и удружења која промовишу и популаризују науку;~~

7) организује заједничко излагање научних издања научноистраживачких организација на Међународном сајму књига у Београду;

8) остварује сарадњу и пружа услуге у домену промоције и популаризације науке Министарству и министарству надлежном за високо образовање;

9) обавља послове у области маркетинга и друге послове у вези са промоцијом науке, научно-технолошких резултата и достигнућа у земљи и свету;

10) издаје брошуре и друге публикације у вези са промоцијом и популаризацијом науке;

11) обавља и друге послове, у складу са овим законом и статутом Центра.

Програм из тачке 1) овог члана доноси Влада, на предлог Управног одбора Центра.

Члан 27г.

Органи Центра су: Управни одбор и директор.

Управни одбор Центра има пет чланова, од којих председника и два члана одређује Влада, као своје представнике, а два члана су из реда запослених у Центру.

ДВА ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА ЦЕНТРА ИЗ РЕДА ЗАПОСЛЕНИХ, БИРАЈУ СЕ ВЕЋИНОМ ГЛАСОВА СВИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ЦЕНТРУ.

Влада именује и разрешава чланове управног одбора Центра, на предлог министра.

Мандат чланова Управног одбора Центра траје четири године, са могућношћу још једног избора.

Управни одбор:

- 1) доноси статут Центра;
- 2) доноси акт о финансирању активности научних, научно-стручних друштава, удружења и других организација који су у функцији унапређења научноистраживачког рада, промоције и популаризације науке и технике;
- 3) одлучује о пословању Центра;
- 4) усваја годишњи програм рада Центра;
- 5) доноси финансијски план Центра;
- 6) именује и разрешава директора;
- 7) одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;
- 8) врши друге послове, у складу са законом и статутом.

Управни одбор доноси статут Центра, уз сагласност Владе.

Управни одбор Центра донеће Статут Центра у року од деведесет дана од дана његовог именовања.

Директор:

- 1) заступа и представља Центар;
- 2) руководи радом и пословањем Центра;
- 3) предлаже акте које доноси Управни одбор Центра;
- 4) извршава одлуке Управног одбора Центра и предузима мере за њихово спровођење;
- 5) стара се о законитости рада Центра и одговара за коришћење и располагање имовином Центра;
- 6) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Центру;
- 7) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Центру;
- 8) врши и друге послове утврђене законом и Статутом Центра.

Директора Центра именује и разрешава Управни одбор Центра, уз претходно прибављену сагласност министра.

Директор се именује на основу јавног конкурса који расписује Управни одбор Центра.

За директора Центра може бити именовано лице које поред општих услова прописаних законом испуњава и следеће услове: завршене дипломске академске студије; радно искуство од најмање пет година; да има доказане организационе и управљачке способности.

Директор се именује на четири године, са могућношћу још једног избора.

Члан 30.

Програме из члана 10. овог закона могу остваривати:

- 1) Српска академија наука и уметности;
- 2) Матица српска;
- 3) акредитоване научноистраживачке организације (институти, факултети, интегрисани универзитети и центри изузетних вредности);
- 4) истраживачи и студенти докторских студија, односно стипендисти;
- 5) друге организације, у складу са овим законом.

Програме од општег интереса за Републику Србију могу остваривати високошколске установе и научноистраживачке организације које су основане и обављају делатност, у складу са прописима из области система одбране и Војске Србије, ако испуњавају услове прописане овим законом, односно ако су акредитоване и уписане у Регистар научноистраживачких организација.

Члан 35.

Оснивач института може бити Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, домаће и страно правно и физичко лице, у складу са законом.

Кад институт оснива више оснивача, њихова међусобна права, обавезе и одговорности уређују се уговором.

Пре доношења акта о оснивању, оснивач усваја елаборат о оправданости оснивања института, коју доставља Министарству и Одбору за акредитацију.

~~Када је оснивач института Република, акт о оснивању и укидању доноси Влада.~~

КАДА ЈЕ ОСНИВАЧ ИНСТИТУТА РЕПУБЛИКА, АКТ О ОСНИВАЊУ И УКИДАЊУ ИНСТИТУТА ДОНОСИ ВЛАДА. КАДА ЈЕ ОСНИВАЧ ИНСТИТУТА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, АКТ О ОСНИВАЊУ И УКИДАЊУ ИНСТИТУТА ДОНОСИ НАДЛЕЖНИ ПОКРАЈИНСКИ ОРГАН, ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Институте који обављају научноистраживачку делатност за потребе одбране оснива и укида Влада, у складу са условима утврђеним овим законом.

Влада, на основу споразумног предлога Министарства и министарства надлежног за одбрану, ближе уређује услове и начин остваривања научноистраживачке делатности у области одбране, као и положај истраживача, у погледу особености везаних за циљеве и природу истраживања од значаја за одбрану.

Институт од националног значаја за Републику Србију

Члан 46а.

~~Институт од националног значаја за Републику Србију (у даљем тексту: национални институт) је врхунска научна установа од посебног националног значаја за једну или више сродних научних области која обавља истраживања од приоритетног значаја за научни, образовни, културни и укупни друштвено-економски развој Републике Србије.~~

ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА) ЈЕ ВРХУНСКА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА УСТАНОВА ОД ПОСЕБНОГ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ЈЕДНУ ИЛИ ВИШЕ СРОДНИХ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ КОЈА ОБАВЉА ИСТРАЖИВАЊА ОД ПРИОРИТЕТНОГ ЗНАЧАЈА ЗА НАУЧНИ, ОБРАЗОВНИ, КУЛТУРНИ И УКУПНИ ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

~~Национални институт~~ ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА обавља истраживања која имају за циљ: развој и унапређење општег фонда знања, посебно, у области науке, односно научних дисциплина за које је основан; подизање техничко-технолошког нивоа; валоризовање резултата истраживања и ширење научних сазнања; образовање и оспособљавање кадрова за научноистраживачки рад.

Ради остваривања истраживања из става 2. овог члана, национални институт ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА утврђује дугорочни програм научноистраживачког рада, усаглашен са циљевима и приоритетима који су утврђени Стратегијом.

Национални институт ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА може да организује или учествује у извођењу програма докторских академских студија, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Члан 46б.

~~Акт о оснивању националног института доноси Влада, на предлог Министарства.~~

~~Национални институт се оснива као установа у државној својини.~~

~~Актом о оснивању националног института уређују се пословно име и седиште националног института, делатност, заступање, органи националног института, као и друга питања од значаја за рад националног института.~~

~~Средства за рад националног института обезбеђују се у буџету Републике Србије, и из других извора, у складу са овим законом.~~

~~Органи националног института јесу: управни одбор и директор.~~

~~Стручни орган националног института јесте научно веће.~~

~~СТАТУС ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА МОЖЕ СТЕЋИ НАУЧНИ, ОДНОСНО ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНИ ИНСТИТУТ, НА НАЧИН И ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ОВИМ ЗАКОНОМ.~~

~~АКТ О СТИЦАЊУ СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ДОНОСИ ВЛАДА.~~

~~ИНСТИТУТ КОЈИ ЈЕ СТЕКАО СТАТУС ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА УПИСУЈЕ СЕ У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА МИНИСТАРСТВА.~~

~~ИНСТИТУТ КОЈИ ЈЕ, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, СТЕКАО СТАТУС ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА, УЗ НАЗИВ ИНСТИТУТА УНОСИ И ОЗНАКУ: „ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ”.~~

~~ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ИМА ОРГАНЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.~~

~~ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ФИНАНСИРА СЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.~~

Члан 46в.

~~Национални институт оснива се спајањем два или више средна института акредитована и уписана у Регистар научноистраживачких организација који води Министарство, од појединих организационих делова једног института, или од организационих делова више института.~~

~~Услови за оснивање националног института јесу:~~

~~1) да има дугорочни програм научноистраживачког рада усаглашен са приоритетним истраживањима и програмима који су утврђени Стратегијом;~~

~~2) да резултатима научноистраживачког рада доприноси развоју науке, односно доприноси општем фонду знања, као и развоју технологије;~~

~~3) да има успостављену и развијену међународну научну сарадњу;~~

~~4) да у дужем временском периоду остварује међународно признате научне резултате;~~

~~5) да има у радном односу са пуним радним временом најмање 100 истраживача у научним, односно наставним звањима, компетентних за област науке или научне дисциплине којима се бави;~~

~~6) да има програм развоја образовног и научноистраживачког подмлатка;~~

~~7) да има одговарајући простор, опрему и друга средства за остваривање програма од општег интереса и приоритетних програма који су утврђени Стратегијом;~~

~~8) да има научно-информативну документацију или библиотечко-информациони центар.~~

СТАТУС ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА МОЖЕ СТЕЋИ НАУЧНИ, ОДНОСНО ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНИ ИНСТИТУТ, АКО ПОРЕД УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 46А СТ. 1. И 2. ОВОГ ЗАКОНА, ИСПУЊАВА И СЛЕДЕЋЕ УСЛОВЕ:

- 1) ДА ЈЕ УПИСАН У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА МИНИСТАРСТВА;
- 2) ДА ГА ЈЕ ОСНОВАЛА РЕПУБЛИКА И ДА ПОСЛУЈЕ СРЕДСТВИМА У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ;
- 3) ДА ОБАВЉА ИСТРАЖИВАЊА ИЗ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ ОСНОВАН, НАЈМАЊЕ 20 ГОДИНА ПРЕ ПОДНОШЕЊА ПРИЈАВЕ (ЗАХТЕВА) ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ;
- 4) ДА ИМА ДУГОРОЧНИ ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА, УСАГЛАШЕН С ЦИЉЕВИМА И ПРИОРИТЕТИМА КОЈИ СУ УТВРЂЕНИ СТРАТЕГИЈОМ;
- 5) ДА РЕЗУЛТАТИМА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ДОПРИНОСИ РАЗВОЈУ НАУКЕ, ОДНОСНО ДОПРИНОСИ ОПШТЕМ ФОНДУ ЗНАЊА, КАО И РАЗВОЈУ ТЕХНОЛОГИЈЕ;
- 6) ДА ИМА УСПОСТАВЉЕНУ И РАЗВИЈЕНУ МЕЂУНАРОДНУ НАУЧНУ САРАДЊУ;
- 7) ДА У ДУЖЕМ ВРЕМЕНСКОМ ПЕРИОДУ ОСТВАРУЈЕ МЕЂУНАРОДНО ПРИЗНАТЕ НАУЧНЕ РЕЗУЛТАТЕ;
- 8) ДА ИМА У РАДНОМ ОДНОСУ СА ПУНИМ РАДНИМ ВРЕМЕНОМ НАЈМАЊЕ 50 ИСТРАЖИВАЧА У НАУЧНИМ, ОДНОСНО НАСТАВНИМ ЗВАЊИМА, КОМПЕТЕНТНИХ ЗА ОБЛАСТ НАУКЕ ИЛИ НАУЧНЕ ДИСЦИПЛИНЕ КОЈИМА СЕ БАВИ;
- 9) ДА ИМА ПРОГРАМ РАЗВОЈА ОБРАЗОВНОГ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА;
- 10) ДА ИМА ОДГОВАРАЈУЋИ ПРОСТОР, ОПРЕМУ И ДРУГА СРЕДСТВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА И ПРИОРИТЕТНИХ ПРОГРАМА КОЈИ СУ УТВРЂЕНИ СТРАТЕГИЈОМ;
- 11) ДА ИМА НАУЧНО-ИНФОРМАТИВНУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ ИЛИ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР.

Члан 46г

~~Национални институт подлеже поступку акредитације, у складу са овим законом.~~

~~Ако национални институт испуњава услове прописане у члану 46в овог закона, и ако је Одбор за акредитацију научноистраживачких организација донео позитивну одлуку о акредитацији тог института, Влада на предлог Министарства доноси акт о оснивању националног института.~~

~~На основу акта из става 2. овог члана, Министарство врши упис националног института у Регистар научноистраживачких организација.~~

ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ПОДЛЕЖЕ ПОСТУПКУ АКРЕДИТАЦИЈЕ (РЕДОВНИ И ВАНРЕДНИ ПОСТУПАК), У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ЗАХТЕВ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ РАДИ СТИЦАЊА СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА МОЖЕ ПОДНЕТИ НАУЧНИ, ОДНОСНО ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНИ ИНСТИТУТ КОЈИ ЈЕ УПИСАН У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА МИНИСТАРСТВА.

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ПРОПИСАНИХ ОВИМ ЗАКОНОМ И АКТОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ВРЕДНОВАЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА И ПОСТУПАК АКРЕДИТАЦИЈЕ УТВРЂУЈЕ ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ДОНОСИ ОДЛУКУ О

АКРЕДИТАЦИЈИ ИНСТИТУТА РАДИ СТИЦАЊА СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.

НА ОСНОВУ ПОЗИТИВНЕ ОДЛУКЕ О АКРЕДИТАЦИЈИ, А НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, ВЛАДА ДОНОСИ АКТ О СТИЦАЊУ СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.

СТАТУС ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА, ИНСТИТУТ МОЖЕ ИЗГУБИТИ АКО ПРЕСТАНЕ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ, ОДНОСНО АКО ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ У РЕДОВНОМ ИЛИ ВАНРЕДНОМ ПОСТУПКУ ДОНЕСЕ НЕГАТИВНУ ОДЛУКУ О АКРЕДИТАЦИЈИ ТОГ ИНСТИТУТА.

АКТ О ОДУЗИМАЊУ СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ДОНОСИ ВЛАДА, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА.

АКТ ВЛАДЕ О СТИЦАЊУ ИЛИ ОДУЗИМАЊУ СТАТУСА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ОБЈАВЉУЈЕ СЕ У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Употреба и коришћење назива институт

Члан 48.

Организација која није уписана у Регистар научноистраживачких организација као научноистраживачка организација, у складу са овим законом, не може у свом пословном имену да садржи називе: „научни институт”, „истраживачко-развојни институт”, „национални институт” „ИНСТИТУТ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА” и „центар изузетних вредности”.

Члан 53.

Органи у научном, истраживачко-развојном и ~~националном институту~~ ИНСТИТУТУ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА који су основани као установе јесу: управни одбор и директор.

Истраживачко-развојни институт који се оснива, односно организује у складу са прописима о привредним друштвима, има органе у складу са тим прописима.

Кад је Република власник дела капитала истраживачко-развојног института, Влада именује своје представнике у органе тог института, сразмерно уделу капитала, независно од тога да ли је институт организован као установа или привредно друштво.

Стручни орган института јесте научно веће.

ИНСТИТУТ ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА, ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ДОМАЋЕ И СТРАНО ПРАВНО И ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИМА ОРГАНЕ УТВРЂЕНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ.

У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ИЗ ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ ОРГАНИ ИНСТИТУТА ФОРМИРАЈУ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ОДБРАНИ И ЗАКОНОМ О ВОЈСЦИ СРБИЈЕ.

Управни одбор

Члан 54.

Управни одбор научног, истраживачко-развојног и националног института чији је оснивач Република Србија има седам чланова које именује Влада, од којих председника и три члана одређује Влада, као своје

представнике, а три члана предлаже научно веће института из реда истраживача у научним или наставним звањима запослених у институту.

~~У научном институту и националном институту већину чланова управног одбора које одређује Влада морају чинити истраживачи у научним, односно наставним звањима, компетентни за област науке којом се институт бави.~~

У НАУЧНОМ И ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНОМ ИНСТИТУТУ ВЕЋИНУ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА КОЈЕ ОДРЕЂУЈЕ ВЛАДА, КАО СВОЈЕ ПРЕДСТАВНИКЕ МОРАЈУ ЧИНТИ ИСТРАЖИВАЧИ У НАУЧНИМ, ОДНОСНО НАСТАВНИМ ЗВАЊИМА, КОМПЕТЕНТИ ЗА ОБЛАСТ НАУКЕ КОЈОМ СЕ ИНСТИТУТ БАВИ.

У ИНСТИТУТУ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ПРЕДСЕДНИК И ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА СУ ИСТРАЖИВАЧИ У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА ИЛИ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА УНИВЕРЗИТЕТА, КОМПЕТЕНТИ ЗА ОБЛАСТ НАУКЕ ИЛИ НАУЧНЕ ДИСЦИПЛИНЕ КОЈИМА СЕ ИНСТИТУТ БАВИ.

~~Управни одбор има председника и заменика председника.~~

Заменика председника управног одбора именује и разрешава управни одбор из реда чланова које предлаже научно веће института.

Мандат председника, заменика председника и чланова управног одбора траје четири године.

Председник, заменик председника и чланови управног одбора могу бити разрешени и пре истека мандата, на лични захтев или на образложен захтев овлашћеног предлагача из става 1. овог члана.

Акт о разрешењу председника и чланова управног одбора доноси Влада.

Директор

Члан 56.

Директор руководи институтом, у складу са законом.

~~Директор се именује на основу јавног конкурса, на четири године, са могућношћу именованја на још један мандат.~~

ДИРЕКТОР СЕ ИМЕНУЈЕ НА ОСНОВУ ЈАВНОГ КОНКУРСА. МАНДАТ ДИРЕКТОРА ТРАЈЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ И МОЖЕ СЕ ИМЕНОВАТИ НАЈВИШЕ ДВА ПУТА, С ТИМ ШТО СЕ ПРВИ МАНДАТ РАЧУНА ОД ПРВОГ ИМЕНОВАЊА ИЗ 2010. ГОДИНЕ.

~~За директора научног института и националног института може бити именовано лице у научном или наставном звању, а за директора истраживачко-развојног института може бити именовано лице из реда истраживача у научном или истраживачком звању, односно у одговарајућем наставном или сарадничком звању.~~

ЗА ДИРЕКТОРА НАУЧНОГ И ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНОГ ИНСТИТУТА МОЖЕ БИТИ ИМЕНОВАНО ЛИЦЕ У НАУЧНОМ ИЛИ НАСТАВНОМ ЗВАЊУ, А ЗА ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА МОЖЕ БИТИ ИМЕНОВАНО ЛИЦЕ У ЗВАЊУ НАУЧНИ САВЕТНИК ИЛИ РЕДОВНИ ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА.

Директор је у радном односу у институту, са пуним радним временом.

Директор може да заснује радни однос у институту на неодређено или одређено време.

Директор заснива радни однос уговором о раду, у складу са законом којим се уређује рад.

Ако лице именовано за директора није из реда истраживача у научном или истраживачком звању запослених у институту, именовано лице заснива радни однос у институту са пуним радним временом, на одређено или неодређено време, у складу са законом којим се уређује рад.

Директора именује управни одбор института, уз претходно прибављену сагласност министра.

УПРАВНИ ОДБОР, НА ОСНОВУ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ МИНИСТАРСТВА, ДОНОСИ ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА И ДАТУМУ СТУПАЊА НА ДУЖНОСТ, У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА АКТА О ДАВАЊУ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ.

УПРАВНИ ОДБОР ЈЕ ДУЖАН ДА РАСПИШЕ ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА, НАЈМАЊЕ ТРИ МЕСЕЦА, ПРЕ ИСТЕКА МАНДАТА ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА.

Директора института у области одбране именује и разрешава министар надлежан за одбрану, уз претходно прибављено мишљење научног већа института.

Управни одбор расписује конкурс за избор директора и образује Комисију за спровођење конкурсног поступка. Комисија се састоји од три члана, од којих је један члан управног одбора, један члан је из реда запослених истраживача у институту, а један члан је дипломирани правник.

На расписани конкурс за избор директора могу се пријавити кандидати који су запослени у институту, као и кандидати који нису у радном односу у институту, у моменту подношења пријаве на конкурс.

Научно веће института даје мишљење управном одбору о кандидатима који су се пријавили на конкурс за директора.

Директор не може бити члан управног одбора, али може присуствовати седницама управног одбора.

Управни одбор може разрешити директора пре истека мандата: на лични захтев, ако несавесно и нестручно обавља дужност, на образложен захтев министра или ако је правноснажном одлуком осуђен за кривично дело.

Управни одбор разрешава директора уз претходно прибављену сагласност министра.

УПРАВНИ ОДБОР ПОДНОСИ МИНИСТАРСТВУ ПРЕДЛОГ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ ДИРЕКТОРА СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ И ПОТРЕБНИМ ДОКАЗИМА И ДОКУМЕНТАЦИЈОМ КОЈИ ПОТКРЕПЉУЈУ РАЗЛОГЕ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА И МИШЉЕЊЕМ НАУЧНОГ ВЕЋА ИНСТИТУТА, ОСИМ КАДА СЕ ДИРЕКТОР РАЗРЕШАВА НА ЛИЧНИ ЗАХТЕВ.

ЧЛАН 56А

ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА КОЈИ ЈЕ ОРГАНИЗОВАН КАО УСТАНОВА:

- 1) ПРЕДСТАВЉА И ЗАСТУПА ИНСТИТУТ;
- 2) ОРГАНИЗУЈЕ И РУКОВОДИ РАДОМ ИНСТИТУТА;
- 3) СТАРА СЕ О ЗАКОНИТОСТИ И ОДГОВОРАН ЈЕ ЗА ЗАКОНИТ РАД ИНСТИТУТА;
- 4) ИЗВРШАВА ОДЛУКЕ УПРАВНОГ ОДБОРА ИНСТИТУТА;
- 5) СТАРА СЕ О СПРОВОЂЕЊУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ И О УКУПНОМ РАДУ ИНСТИТУТА;
- 6) ОДГОВОРАН ЈЕ ЗА ФИНАНСИЈСКО-МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ ИНСТИТУТА;
- 7) ДОНОСИ АКТ О ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЕСТА У ИНСТИТУТУ И ДРУГЕ ОПШТЕ АКТЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ И СТАТУТОМ ИНСТИТУТА;
- 8) ОДЛУЧУЈЕ О ПРАВИМА И ОБАВЕЗАМА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУТУ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАД И ОВИМ ЗАКОНОМ.

Вршилац дужности директора

Члан 57.

~~Када директору института престане мандат од четири године на који је именован или када је директор разрешен пре истека мандата, а на јавном конкурсима није именован нови директор, управни одбор, уз сагласност министра, именује вршиоца дужности директора на период од годину дана и у том року управни одбор дужан је да распише нови јавни конкурс и именује директора института.~~

КАДА ДИРЕКТОРУ ИНСТИТУТА ИСТЕКНЕ МАНДАТ ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ НА КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАН, А УПРАВНИ ОДБОР ПО РАСПИСАНОМ ЈАВНОМ КОНКУРСУ НИЈЕ ПРЕДЛОЖИО КАНДИДАТА ЗА ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА ИЛИ КАДА ЈЕ ДИРЕКТОР РАЗРЕШЕН ДУЖНОСТИ ПРЕ ИСТЕКА МАНДАТА ИЛИ КАДА МИНИСТАРСТВО ОДБИЈЕ ДА ДА ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ НА ОДЛУКУ УПРАВНОГ ОДБОРА ИНСТИТУТА КОЈОМ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА, УПРАВНИ ОДБОР, УЗ САГЛАСНОСТ МИНИСТАРСТВА, ИМЕНУЈЕ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА НА ПЕРИОД ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ И У ТОМ РОКУ УПРАВНИ ОДБОР ЈЕ ДУЖАН ДА РАСПИШЕ ЈАВНИ КОНКУРС И ИМЕНУЈЕ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА.

Ако управни одбор у року из става 1. овог члана по поновљеном јавном конкурсима не именује директора института, министар именује вршиоца дужности директора института на период од шест месеци, а Влада разрешава постојеће и именује нове чланове управног одбора института.

Новоименовани управни одбор из става 2. овог члана дужан је да у року од шест месеци распише нови јавни конкурс и именује директора института. Уколико управни одбор не именује директора института, Влада, на предлог министра, именује директора института на период од четири године.

~~За вршиоца дужности директора института може бити именовано лице које има научно или истраживачко звање, односно одговарајуће наставно или сарадничко звање.~~

ЗА ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА НАУЧНОГ И ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНОГ ИНСТИТУТА МОЖЕ БИТИ ИМЕНОВАНО ЛИЦЕ У НАУЧНОМ, ОДНОСНО НАСТАВНОМ ЗВАЊУ, А ЗА ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА МОЖЕ БИТИ ИМЕНОВАНО ЛИЦЕ У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА ИЛИ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА УНИВЕРЗИТЕТА.

Вршилац дужности директора института је у радном односу у институту, са пуним радним временом.

2. Научно веће института

Члан 58.

Научно веће јесте стручни орган института.

Научно веће образује се у научном, истраживачко-развојном и националном институту ИНСТИТУТУ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.

Научно веће научног и истраживачко-развојног института мора имати најмање седам истраживача у научним или наставним звањима који су у радном односу са пуним радним временом у институту.

Научно веће може имати и више чланова прописаних у ставу 3. овог члана, ако има у радном односу са пуним радним временом више од седам истраживача у научним или наставним звањима.

Број, састав и начин избора чланова научног већа из става 3. овог члана уређују се статутом института.

Научно веће института из става 3. овог члана компетентно је за утврђивање предлога за стицање научних звања ако има најмање седам истраживача запослених у институту који су у вишем или истом научном, односно наставном звању које кандидат стиче.

~~Научно веће националног института мора имати најмање 30 истраживача у звању научног саветника или редовног професора, запослених у националном институту када утврђује предлог за стицање научних звања (компетентно научно веће).~~

Статутом ~~националног института~~ ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА уређују се број, састав и начин избора чланова научног већа.

Члан 59.

Научно веће:

- 1) предлаже програм научноистраживачког рада, усклађен са Стратегијом;
- 2) предлаже научне пројекте и оцењује резултате остварених пројеката;
- 3) анализира и усваја извештаје о реализацији пројеката;
- 4) анализира и оцењује научни рад истраживача;
- 5) утврђује предлог за стицање научног звања;
- 6) одлучује о стицању истраживачког звања;
- 7) ~~даје мишљење управном одбору о кандидатима за директора научног института, истраживачко-развојног института и националног института; ДАЈЕ МИШЉЕЊЕ УПРАВНОМ ОДБОРУ О КАНДИДАТИМА ЗА ДИРЕКТОРА НАУЧНОГ, ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНОГ ИНСТИТУТА И ИНСТИТУТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА, КАО И МИШЉЕЊЕ О РАЗРЕШЕЊУ ДИРЕКТОРА НАВЕДЕНИХ ИНСТИТУТА;~~
- 8) *(брисана)*
- 9) даје образложен предлог за именовање, односно разрешење својих представника у управном одбору института;
- 10) предлаже управном одбору набавку научноистраживачке опреме;
- 11) обавља друге послове утврђене статутом института и овим законом.

VII. ЦЕНТАР ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ

Члан 60.

Статус центра изузетних вредности може стећи институт, односно високошколска установа или њихов организациони део, односно њихови организациони делови, ако су у временском периоду од пет година остварили врхунске и међународно признате научне и стручне резултате у одређеној научној дисциплини и на основу тога имају развијену међународну научну, техничку и технолошку сарадњу.

~~Актом о оснивању заједничког центра изузетних вредности уређују се међусобна права и обавезе оснивача центра.~~

Ако статус центра изузетних вредности стекне организациони део или организациони делови института, односно високошколске установе, центар изузетних вредности нема својство правног лица.

Члан 62.

Министарство води евиденцију научноистраживачких организација које испуњавају услове за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса, у складу са овим законом (у даљем тексту: Регистар

научноистраживачких организација) и евиденцију истраживача (у даљем тексту: Регистар истраживача).

У Регистар научноистраживачких организација, у складу са овим законом, уписују се акредитовани институти, високошколске установе, центри изузетних вредности, Српска академија наука и уметности и институти чији је она оснивач, и Матица српска.

Упис у Регистар научноистраживачких организација спроводи се на основу акта о испуњености услова за обављање научноистраживачке делатности који доноси Министарство.

У Регистар истраживача уписују се лица која имају пребивалиште, односно боравиште у Републици и која су стекла звања истраживача у складу са овим законом, као и лица која су стекла звања, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Упис у Регистар истраживача спроводи се на основу акта о избору у звање истраживача у складу са овим законом, односно на основу акта о избору у звање у складу са законом којим се уређује високо образовање.

~~Облик, садржај и начин вођења регистара из става 1. овог члана, као и поступак уписа и брисања из тих регистара прописује министар.~~

ОБЛИК И НАЧИН ВОЂЕЊА РЕГИСТАРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ПОСТУПАК УПИСА И БРИСАЊА ИЗ ТИХ РЕГИСТАРА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.

У РЕГИСТРУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ВОДИ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА О СЛЕДЕЋИМ ПОДАЦИМА: НАЗИВ, ОДНОСНО ПОСЛОВНО ИМЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, АДРЕСА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, МАТИЧНИ БРОЈ, ВРСТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, ОБЛИК ОРГАНИЗОВАЊА, ОДНОСНО ПРАВНА ФОРМА, НАУЧНА ОБЛАСТ КОЈОМ СЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА БАВИ, БРОЈ И ДАТУМ АКТА О АКРЕДИТАЦИЈИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, ДАТУМ УПИСА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И НАПОМЕНЕ О СТАТУСНИМ ПРОМЕНАМА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ.

У РЕГИСТРУ ИСТРАЖИВАЧА ВОДИ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА О СЛЕДЕЋИМ ПОДАЦИМА: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ИСТРАЖИВАЧА, ИМЕ ЈЕДНОГ РОДИТЕЉА, ПОЛ, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, БРОЈ ПАСОША ЗА СТРАНЕ ДРЖАВЉАНЕ, НАУЧНО ИЛИ НАСТАВНО ЗВАЊЕ, ДАТУМ СТИЦАЊА ЗВАЊА, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА У КОЈОЈ ЈЕ ИСТРАЖИВАЧ ЗАПОСЛЕН И АДРЕСА ПРЕБИВАЛИШТА.

~~Регистри из става 1. овог члана део су електронске и јавно доступне базе података које води Министарство.~~

РЕГИСТРИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДЕО СУ ЕЛЕКТРОНСКЕ БАЗЕ ПОДАТАКА КОЈЕ ВОДИ МИНИСТАРСТВО У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Члан 63.

Министарство може образовати базе података у оквиру реализације програма утврђених у члану 10. овог закона.

~~Базе података из става 1. овог члана део су електронске и јавно доступне базе података које води Министарство, у складу са овим законом.~~

БАЗЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДЕО СУ ЕЛЕКТРОНСКЕ БАЗЕ ПОДАТАКА КОЈЕ ВОДИ МИНИСТАРСТВО, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ. ПОДАЦИ ИЗ БАЗА ЈАВНО СУ ДОСТУПНИ, ОСИМ ОНИХ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ КОЈА ПОДЛЕЖУ ОГРАНИЧЕЊИМА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

Члан 66.

~~Подаци из Регистра научноистраживачких организација и Регистра истраживача доступни су јавности, осим података који представљају службену тајну и личних података истраживача који се не односе на њихов научни и стручни рад.~~

ПОДАЦИ ИЗ РЕГИСТРА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И РЕГИСТРА ИСТРАЖИВАЧА ДОСТУПНИ СУ ЈАВНОСТИ, ОСИМ ПОДАТАКА КОЈИ СУ ОЗНАЧЕНИ СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТАЈНОСТ ПОДАТАКА. ОД ПОДАТАКА ИЗ РЕГИСТРА ИСТРАЖИВАЧА ДОСТУПНИ СУ ЈАВНОСТИ САМО ПОДАЦИ О ИМЕНУ И ПРЕЗИМЕНУ ИСТРАЖИВАЧА, НАУЧНОМ, ИСТРАЖИВАЧКОМ И НАСТАВНОМ ЗВАЊУ, ОРГАНИЗАЦИЈИ ЗАПОСЛЕЊА, КАО И РЕЗУЛТАТИ ЊЕГОВОГ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА.

Код употребе личних података примењују се одредбе закона којим се уређује заштита података о личности, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 70.

~~Звање истраживач-приправник стиче лице које је уписало дипломске академске студије или специјалистичке академске студије у години у којој је завршило основне академске студије, бави се научноистраживачким радом, и које је завршило основне, односно основне академске студије, са укупном просечном оценом најмање осам (8).~~

~~Истраживач-приправник је у обавези да у року од три године заврши уписане студије из става 1. овог члана.~~

~~Звање истраживач-сарадник може стећи лице које је уписало докторске, односно докторске академске студије, које је претходне нивое студирања завршило са укупном просечном оценом најмање осам (8), бави се научноистраживачким радом и има објављене рецензиране научне радове.~~

ЗВАЊЕ ИСТРАЖИВАЧ-ПРИПРАВНИК СТИЧЕ КАНДИДАТ КОЈИ ИМА ЗАВРШЕН ДРУГИ СТЕПЕН АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА КОЈИ МУ ОМОГУЂАВА УПИС НА ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, СА ПРОСЕЧНОМ ОЦЕНОМ НАЈМАЊЕ (8) И ИМА УПИСАНЕ ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ. ИСТРАЖИВАЧ-ПРИПРАВНИК БИРА СЕ НА ПЕРИОД ОД ТРИ ГОДИНЕ, БЕЗ ПРАВА НА РЕИЗБОР, А ЗВАЊЕ СТИЧЕ ОДЛУКОМ НАУЧНОГ ВЕЋА ИНСТИТУТА, ОДНОСНО НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА, НА ОСНОВУ ИЗВЕШТАЈА КОМИСИЈЕ КОЈУ ЈЕ ТО ВЕЋЕ ИМЕНОВАЛО.

ЗВАЊЕ ИСТРАЖИВАЧ-САРАДНИК МОЖЕ СТЕЋИ КАНДИДАТ КОЈИ ЈЕ У СТАТУСУ СТУДЕНТА ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА, ИМА ПРИЈАВЉЕНУ ТЕМУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ, А КОЈИ ЈЕ ПРЕТХОДНЕ СТЕПЕНЕ СТУДИЈА ЗАВРШИО СА УКУПНОМ ПРОСЕЧНОМ ОЦЕНОМ НАЈМАЊЕ ОСАМ (8), БАВИ СЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ РАДОМ И ИМА БАР ЈЕДАН ОБЈАВЉЕН РЕЦЕНЗИРАН НАУЧНИ РАД. ИСТРАЖИВАЧ-САРАДНИК БИРА СЕ НА ПЕРИОД ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ, БЕЗ ПРАВА НА РЕИЗБОР, А ЗВАЊЕ СТИЧЕ ОДЛУКОМ НАУЧНОГ ВЕЋА ИНСТИТУТА ИЛИ НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА, НА ОСНОВУ ИЗВЕШТАЈА КОМИСИЈЕ КОЈУ ЈЕ ТО ВЕЋЕ ИМЕНОВАЛО.

ИСТРАЖИВАЧ-САРАДНИК ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА У РОКУ УТВРЂЕНИМ ПРОПИСИМА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ ЗАВРШИ ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ И ИМА ОБЈАВЉЕНЕ НАУЧНЕ РАДОВЕ.

~~Истраживач-сарадник је у обавези да у року од шест година заврши докторске академске студије и објављује научне радове.~~

Звање научни сарадник може стећи истраживач који има академски, односно научни назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате у следећим категоријама: 1) монографије; 2) поглавља у књигама, односно чланке у тематским зборницима радова; 3) научне чланке у часописима међународног и водећег националног ранга; 4) техничка решења; 5) патенте; 6) научне радове саопштене на научним скуповима, објављене у целини или изводима; 7) научне критике и полемике, приказе, преводе, односно лексикографске одреднице, и који укупним научним радом показује да је оспособљен за самосталан научноистраживачки рад.

Звање виши научни сарадник може стећи истраживач који има академски, односно научни назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате у следећим категоријама: 1) монографије међународног и водећег националног ранга; 2) поглавља у књигама, односно чланке у тематским зборницима радова међународног и водећег националног ранга; 3) научне чланке у часописима водећег међународног и водећег националног ранга; 4) техничка решења; 5) патенте; 6) научне радове саопштене на научним скуповима међународног и водећег националног ранга, објављене у целини или изводима; 7) научне критике и полемике, приказе, преводе, односно лексикографске одреднице, и који квалитетом научноистраживачког рада доприноси развоју одговарајуће научне области; 8) да има цитираност, међународну сарадњу, руковођење пројектима, ПОДПРОЈЕКТИМА ИЛИ ПРОЈЕКТНИМ ЗАДАЦИМА. и учешће у извођењу магистарских теза или докторских дисертација.

Звање научног саветника може стећи истраживач који има академски, односно научни назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате у следећим категоријама: 1) монографије међународног и водећег међународног ранга; 2) поглавља у књигама, односно чланке у тематским зборницима радова међународног и водећег међународног ранга; 3) научне чланке у часописима међународног и водећег међународног ранга; 4) техничка решења; 5) патенте; 6) научне радове саопштене на научним скуповима међународног и водећег националног ранга, објављене у целини или изводима; 7) научне критике и полемике, приказе, преводе, односно лексикографске одреднице, и који је квалитетом научноистраживачког рада остварио значајан утицај на развој одговарајуће научне области; 8) да има цитираност, међународну сарадњу, руковођење пројектима ИЛИ ПОДПРОЈЕКТИМА и учешће у извођењу магистарских теза или докторских дисертација.

Избор у научна и истраживачка звања, као и реизбор у звање врши се у складу са овим законом и актом о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата који доноси министар, уз претходно мишљење Националног савета.

Актом из става 8. 7. овог члана за сваку научну област детаљно се утврђују врста, минимум, квантитативно изражених резултата и критеријуми за оцену квалитета научноистраживачког рада, који су потребни за стицање звања, односно реизбор у звање.

Члан 76.

~~Извештај комисије садржи: биографске податке, преглед стручног и научног рада, оцену стручног и научног рада кандидата за претходни изборни период, оцену о томе да ли су испуњени услови за стицање научног звања, као и предлог научног већу за одлучивање.~~

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ САДРЖИ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР У НАУЧНО ЗВАЊЕ, ПОДАТКЕ О САДАШЊЕМ И ПРЕТХОДНОМ ЗАПОСЛЕЊУ, ПРЕГЛЕД СТРУЧНОГ И НАУЧНОГ РАДА, ОЦЕНУ НАУЧНОГ И

СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА ЗА ПРЕТХОДНИ ИЗБОРНИ ПЕРИОД, ОЦЕНУ О ТОМЕ ДА ЛИ СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНОГ ЗВАЊА, КАО И ПРЕДЛОГ НАУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ.

Извештај комисије учиниће се доступним јавности на начин утврђен општим актом научноистраживачке организације, најмање 30 дана пре доношења одлуке научног већа.

Члан 81.

~~Извештај комисије садржи: биографске податке, преглед стручног и научног рада, оцену стручног и научног рада кандидата за претходни изборни период, оцену о томе да ли су испуњени услови за стицање звања, као и предлог одлуке научном већу за одлучивање.~~

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ САДРЖИ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР У ИСТРАЖИВАЧКО ЗВАЊЕ, ПОДАТКЕ О САДАШЊЕМ И ПРЕТХОДНОМ ЗАПОСЛЕЊУ, ПРЕГЛЕД СТРУЧНОГ И НАУЧНОГ РАДА, ОЦЕНУ СТРУЧНОГ И НАУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА ЗА ПРЕТХОДНИ ИЗБОРНИ ПЕРИОД, ОЦЕНУ О ТОМЕ ДА ЛИ СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ИСТРАЖИВАЧКОГ ЗВАЊА, КАО И ПРЕДЛОГ НАУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ.

Извештај комисије учиниће се доступним јавности на начин утврђен општим актом научноистраживачке организације, најмање 30 дана пре доношења одлуке научног већа.

Трајање звања и поступак реизбора

Члан 86.

~~Звање научног сарадника и вишег научног сарадника стиче се за период од пет година, са могућношћу два реизбора, а звање научног саветника је трајно.~~

~~Реизбор је поступак поновног стицања истог научног звања за кандидате који у законском року нису стекли више научно звање. После извршеног реизбора, наредно звање стиче се у року од годину дана од дана реизбора или се спроводи поступак за поновни реизбор у наредном року од још две године, после којег престаје право на реизбор.~~

ЗВАЊЕ НАУЧНОГ САРАДНИКА И ВИШЕГ НАУЧНОГ САРАДНИКА СТИЧЕ СЕ ЗА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА, БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА БРОЈА РЕИЗБОРА, А ЗВАЊЕ НАУЧНОГ САВЕТНИКА ЈЕ ТРАЈНО.

РЕИЗБОР ЈЕ ПОСТУПАК ПОНОВНОГ СТИЦАЊА ИСТОГ НАУЧНОГ ЗВАЊА ЗА КАНДИДАТЕ КОЈИ НИСУ СТЕКЛИ ВИШЕ НАУЧНО ЗВАЊЕ. БЛИЖИ УСЛОВИ ЗА РЕИЗБОР, КАО И ПОСТУПАК РЕИЗБОРА УРЕЂУЈУ СЕ АКТОМ О ПОСТУПКУ И НАЧИНУ ВРЕДНОВАЊА, И КВАНТИТАТИВНОМ ИСКАЗИВАЊУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЧА КОЈИ ДОНОСИ МИНИСТАР.

~~Звање истраживач сарадник стиче се за период од три године, са могућношћу још једног реизбора.~~

~~Звање истраживач приправник стиче се за период од три године, без права реизбора.~~

Ако истраживач у звању научног сарадника И вишег научног сарадника и истраживач сарадник не буде реизабран у одговарајуће звање, у прописаним роковима, распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми, у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема, истраживачу престаје радни однос у институту.

Стечена научна, односно истраживачка звања престају да важе избором у више звање или одузимањем звања.

Члан 87.

Истраживач са научним, односно истраживачким звањем, или научноистраживачка организација у којој је истраживач запослен, покрећу поступак за стицање вишег звања, односно реизбора, шест месеци пре истека рока из члана 86. ст. 1-3. овог закона ПРЕ ИСТЕКА ПЕРИОДА НА КОЈИ СУ БИРАНИ У ОДРЕЂЕНО ЗВАЊЕ.

Поступак за стицање вишег звања може се покренути и раније, на образложен захтев научноистраживачке организације или истраживача.

Члан 88.

~~Научно, односно истраживачко звање може се одузети:~~

~~1) ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане овим законом;~~

~~2) ако се утврди да научни радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају плагијат.~~

~~Поступак одузимања научног звања спроводи Комисија, а поступак одузимања истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор.~~

~~Поступак одузимања звања може покренути заинтересовано правно или физичко лице.~~

НАУЧНО, ОДНОСНО ИСТРАЖИВАЧКО ЗВАЊЕ МОЖЕ СЕ ОДУЗЕТИ:

1) АКО СЕ САЗНАЈУ НОВЕ ЧИЊЕНИЦЕ, ОДНОСНО ПОЈАВЕ ДОКАЗИ ИЗ КОЈИХ ПРОИЗЛАЗИ ДА У ТРЕНУТКУ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ КАНДИДАТ НИЈЕ ИСПУЊАВАО УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ И АКТОМ О ПОСТУПКУ И НАЧИНУ ВРЕДНОВАЊА, И КВАНТИТАТИВНОМ ИСКАЗИВАЊУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЧА КОЈИ ЈЕ БИО НА СНАЗИ У МОМЕНТУ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ;

2) АКО СЕ УТВРДИ ДА НАУЧНИ РАДОВИ НА ОСНОВУ КОЈИХ ЈЕ КАНДИДАТ ИЗАБРАН У ЗВАЊЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ ПЛАГИЈАТ ИЛИ САДРЖЕ ДРУГУ ВРСТУ ЕТИЧКИХ ОГРЕШЕЊА (РАДОВИ СУ ПОГРЕШНИ, А НИСУ ДАТЕ НАКНАДНЕ ИСПРАВКЕ И ДР.).

ПОСТУПАК ОДУЗИМАЊА НАУЧНОГ ЗВАЊА СПРОВОДИ КОМИСИЈА ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНИХ ЗВАЊА, А ПОСТУПАК ОДУЗИМАЊА ИСТРАЖИВАЧКОГ ЗВАЊА СПРОВОДИ НАДЛЕЖНИ МАТИЧНИ НАУЧНИ ОДБОР (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НАДЛЕЖНА ТЕЛА).

ПОСТУПАК ОДУЗИМАЊА ИСТРАЖИВАЧКОГ, ОДНОСНО НАУЧНОГ ЗВАЊА МОЖЕ ПОКРЕНУТИ НАУЧНО ВЕЋЕ ИНСТИТУТА, ОДНОСНО НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ ФАКУЛТЕТА, КАО И ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА ДОКТОРАТ НАУКА И ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА ИСТРАЖИВАЧКО, ОДНОСНО НАУЧНО ЗВАЊЕ.

ПОСТУПАК ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ПОКРЕЋЕ СЕ ПОДНОШЕЊЕМ ОБРАЗЛОЖЕНОГ ЗАХТЕВА ОДБОРУ ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ, СА ПРИЛОЖЕНИМ ДОКАЗИМА И ДОКУМЕНТАЦИЈОМ КОЈИМА СЕ ПОТКРЕПЉУЈУ ЧИЊЕНИЦЕ ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА.

АКО ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ УТВРДИ ДА ПОСТОЈЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЧИЊЕНИЦЕ ИЗ СТАВА 1. ТАЧ 1) И 2) ОВОГ ЧЛАНА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА, ДОНОСИ ЗАКЉУЧАК О СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА, А ОБРАЗЛОЖЕНИ ЗАХТЕВ, СА ДОКУМЕНТАЦИЈОМ, КАО И ЗАКЉУЧАК О СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА ПРОСЛЕЂУЈЕ КОМИСИЈИ ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНОГ ЗВАЊА, ОДНОСНО НАДЛЕЖНОМ МАТИЧНОМ НАУЧНОМ ОДБОРУ, У ЗАВИСНОСТИ ДА ЛИ ЈЕ ПОСТУПАК ПОКРЕНУТ ЗА ОДУЗИМАЊЕ НАУЧНОГ ИЛИ ИСТРАЖИВАЧКОГ ЗВАЊА.

НАДЛЕЖНА ТЕЛА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ДУЖНА СУ ДА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ЗАКЉУЧКА ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА И ОБРАЗЛОЖЕНОГ

ЗАХТЕВА, СА ДОКАЗИМА И ДОКУМЕНТАЦИЈОМ, ДОНЕСУ ОДГОВАРАЈУЋУ ОДЛУКУ. ОДЛУКА МОЖЕ БИТИ ПОЗИТИВНА КОЈОМ СЕ УСВАЈА ЗАХТЕВ ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА ИЛИ НЕГАТИВНА КОЈОМ СЕ ЗАХТЕВ ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА ОДБИЈА КАО НЕОСНОВАН. ОДЛУКА НАДЛЕЖНИХ ТЕЛА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВЉА СЕ ПОДНОСИОЦУ ПРЕДЛОГА ЗАХТЕВА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА И ОДБОРУ ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ.

ОДЛУКА О ОДУЗИМАЊУ ЗВАЊА КОЈУ ДОНЕСУ НАДЛЕЖНА ТЕЛА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ КОНАЧНА, А ПРОТИВ ТЕ ОДЛУКЕ ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ОДУЗЕТО ЗВАЊЕ МОЖЕ ПОКРЕНУТИ УПРАВНИ СПОР У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ОДЛУКЕ.

АКО СЕ ДОНЕСЕ КОНАЧНА ОДЛУКА О ОДУЗИМАЊУ ЗВАЊА, ДАНОМ КОНАЧНОСТИ ОДЛУКЕ, ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ОДУЗЕТО ЗВАЊЕ БРИШЕ СЕ ИЗ РЕГИСТРА ИСТРАЖИВАЧА И ПРЕСТАЈЕ МУ ПРАВО НА ПРОЈЕКТНО ФИНАНСИРАЊЕ ПО ОСНОВУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА, И РАСПОРЕЂУЈЕ СЕ НА УПРАЖЊЕНО РАДНО МЕСТО КОЈЕ ОДГОВАРА ЊЕГОВОЈ СТРУЧНОЈ СПРЕМИ, У СКЛАДУ СА ОПШТИМ АКТОМ ИНСТИТУТА, А АКО ТАКВОГ РАДНОГ МЕСТА НЕМА, ПРЕСТАЈЕ МУ РАДНИ ОДНОС У ИНСТИТУТУ.

ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ

ЧЛАН 88А

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ДОНОСИ КОДЕКС ПОНАШАЊА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: КОДЕКС)

КОДЕКС ДЕФИНИШЕ ПРИНЦИПЕ ИНТЕГРИТЕТА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ У ЦИЉУ ОЧУВАЊА ДОСТОЈАНСТВА ПРОФЕСИЈЕ, РАЗВИЈАЊА И УНАПРЕЂИВАЊА МОРАЛНО-ЕТИЧКИХ ВРЕДНОСТИ, ЗАШТИТЕ ВРЕДНОСТИ ЗНАЊА И УВАЖАВАЊА И ПОДИЗАЊА СВЕСТИ О ОДГОВОРНОСТИ ИСТРАЖИВАЧА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ.

РАДИ ПРАЋЕЊА И СПРОВОЂЕЊА НОРМИ КОДЕКСА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, МИНИСТАРСТВО ОБРАЗУЈЕ ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ.

ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ ИМА ПРЕДСЕДНИКА И 12 ЧЛАНОВА, ИЗ РЕДА ИСТРАЖИВАЧА У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА И РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА УНИВЕРЗИТЕТА И АКАДЕМИКА.

ЧЛАНОВЕ ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ ИМЕНУЈЕ И РАЗРЕШАВА МИНИСТАР.

У ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ МИНИСТАР ИМЕНУЈЕ: ШЕСТ ЧЛАНОВА НА ПРЕДЛОГ ЗАЈЕДНИЦЕ ИНСТИТУТА СРБИЈЕ, ШЕСТ ЧЛАНОВА НА ПРЕДЛОГ КОНФЕРЕНЦИЈЕ УНИВЕРЗИТЕТА СРБИЈЕ, А ЈЕДНОГ ЧЛАНА ПРЕДЛАЖЕ СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ.

ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ ИМА ПРЕДСЕДНИКА КОГА БИРА ИЗ РЕДА СВОЈИХ ЧЛАНОВА, У СКЛАДУ СА ПОСЛОВНИКОМ О СВОМ РАДУ.

МАНДАТ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ ТРАЈЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ, СА МОГУЋНОШЋУ ЈОШ ЈЕДНОГ ИЗБОРА.

ПРЕДСЕДНИК И ЧЛАН ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ МОЖЕ БИТИ РАЗРЕШЕН И ПРЕ ИСТЕКА МАНДАТА, И ТО: НА ЛИЧНИ ЗАХТЕВ, НА ОБРАЗЛОЖЕНИ ЗАХТЕВ ОВЛАШЋЕНОГ ПРЕДЛАГАЧА ИЛИ ОБРАЗЛОЖЕНИ ЗАХТЕВ ВЕЋИНЕ ОД УКУПНОГ БРОЈА ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ.

ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ ДОНОСИ ПОСЛОВНИК О РАДУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСТУПАК И НАЧИН ОДЛУЧИВАЊА У СЛУЧАЈУ НАРУШАВАЊА ПРАВИЛА ДОБРЕ НАУЧНЕ ПРАКСЕ, УТВРЂЕНЕ КОДЕКСОМ ИЗ СТАВА 1.

ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ.

ЧЛАНОВИМА ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ НЕ ПРИПАДА НАКНАДА ЗА РАД.

ЧЛАН 88Б

ОДБОР ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ, КАД УТВРДИ ДА ИСТРАЖИВАЧ КРШИ ПРАВИЛА И НОРМЕ КОДЕКСА ПОНАШАЊА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ, ОВЛАШЋЕН ЈЕ ДА:

- 1) ИЗРИЧЕ ЈАВНУ ОПОМЕНУ;
- 2) ДОНОСИ ЗАКЉУЧАК О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЗА ОДУЗИМАЊЕ ИСТРАЖИВАЧКОГ, ОДНОСНО НАУЧНОГ ЗВАЊА, ПО ЗАХТЕВУ НАУЧНОГ ВЕЋА ИНСТИТУТА, ОДНОСНО НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА И ЛИЦА КОЈА ИМАЈУ ДОКТОРАТ НАУКА ИЛИ ИСТРАЖИВАЧКО, ОДНОСНО НАУЧНО ЗВАЊЕ;
- 3) ПРЕДЛОЖИ ЗАБРАНУ УЧЕШЋА У РАДУ ТЕЛА КОЈА СУ ЗАДУЖЕНА ЗА СТАРАЊЕ О КВАЛИТЕТУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА (НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ЗА НАУЧНИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ, КОМИСИЈА ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНИХ ЗВАЊА, ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И МАТИЧНИ НАУЧНИ ОДБОРИ);
- 4) ПРЕДЛОЖИ ЗАБРАНУ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ЗА НАУКУ И ИСТРАЖИВАЊЕ ОПРЕДЕЉЕНА ПРЕМА ПРОПИСИМА О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ НА ПРОЈЕКТИМА МИНИСТАРСТВА, ЗА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА.

КОНАЧНУ ОДЛУКУ О ПРЕДЛОЗИМА ОДБОРА ЗА ЕТИКУ У НАУЦИ ИЗ ТАЧ. 3) И 4) ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ МИНИСТАРСТВО.

Запослени у институту и центру изузетних вредности

Члан 91.

Запослени у научном, истраживачко-развојном и ~~националном институту~~ ИНСТИТУТУ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА и центру изузетних вредности са својством правног лица (у даљем тексту: центар изузетних вредности), у смислу овог закона, јесу: истраживачи и помоћно особље.

Помоћно особље института и центра изузетних вредности чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених у институту и центру изузетних вредности примењује се закон којим се уређује рад, ако овим законом није друкчије уређено.

Заснивање радног односа

Члан 92.

Истраживачи и помоћно особље заснивају радни однос у научном институту, истраживачко-развојном институту, ~~националном институту~~ ИНСТИТУТУ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (у даљем тексту: институт) и центру изузетних вредности, у складу са законом којим се уређује рад.

Истраживачи у научним, наставним и истраживачким звањима могу да заснују радни однос у институту на неодређено или одређено време, са пуним радним временом.

Истраживачи у научним, истраживачким и стручним звањима распоређују се на одговарајућа научна, истраживачка и стручна радна места.

Научна радна места у институту и центру изузетних вредности јесу: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник, а истраживачка радна места су: истраживач-приправник и истраживач-сарадник.

Стручна радна места у институту и центру изузетних вредности јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник.

Са истраживачима у научним, односно у истраживачким звањима, изабраним на радна места из става 3. овог члана, закључује се уговор о раду, с обавезом спровођења поновног избора (реизбора) или унапређења у више звање, у роковима за које се одговарајуће научно, односно истраживачко звање стиче, осим за звање научног саветника.

Унутрашња организација, врста и број радних места на којима се распоређују запослени у институту и центру изузетних вредности, као и начин и поступак заснивања радног односа, уређују се општим актом института, односно општим актом центра изузетних вредности.

Престанак радног односа истраживача

Члан 93.

Истраживачу у институту и у центру изузетних вредности, радни однос престаје по сили закона када наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

~~Истраживачу из става 1. овог члана у звању научног саветника, односно редовног професора који је у току радне каријере постигао врхунске међународно признате научне резултате у области за коју је изабран, на предлог научног већа може бити продужен радни однос до навршених 67 година живота, под условима и на начин прописан статутом института, односно одговарајућим актом центра изузетних вредности.~~

ИСТРАЖИВАЧУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У ЗВАЊУ НАУЧНОГ САВЕТНИКА КОЈИ ЈЕ У ТОКУ РАДНЕ КАРИЈЕРЕ ПОСТИГАО ВРХУНСКЕ МЕЂУНАРОДНО ПРИЗНАТЕ НАУЧНЕ РЕЗУЛТАТЕ И У ПОСЛЕДЊИХ ПЕТ ГОДИНА РАНГИРАН ЈЕ У НАЈВИШЕ КАТЕГОРИЈЕ ИСТРАЖИВАЧА, ПРЕМА КРИТЕРИЈУМИМА МИНИСТАРСТВА, НА ПРЕДЛОГ НАУЧНОГ ВЕЋА МОЖЕ БИТИ ПРОДУЖЕН РАДНИ ОДНОС ДО НАВРШЕНИХ 67 ГОДИНА ЖИВОТА, УЗ ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА.

ОДЛУКУ О ПРОДУЖЕЊУ РАДНОГ ОДНОСА ИСТРАЖИВАЧА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА, А ОДЛУКУ О ПРОДУЖЕТКУ РАДНОГ ОДНОСА ИСТРАЖИВАЧА КОЈИ ЈЕ НА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА ДОНОСИ УПРАВНИ ОДБОР ИНСТИТУТА, НА ОСНОВУ ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНОГ МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНОГ МАТИЧНОГ НАУЧНОГ ОДБОРА.

Истраживач у научном, односно наставном звању коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Пројектно финансирање

Члан 98.

~~Програм основних истраживања, Програм истраживања у области технолошког развоја и Програм трансфера знања и технологија и подстицања примене резултата научноистраживачког рада финансирају се путем пројектног финансирања.~~

ПРОГРАМ ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА И УСМЕРЕНИХ ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА, ПРОГРАМ ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ ТЕХНОЛОШКОГ

РАЗВОЈА, ПРОГРАМ ТРАНСФЕРА ЗНАЊА И ТЕХНОЛОГИЈА И ПОДСТИЦАЊА ПРИМЕНЕ РЕЗУЛТАТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА И ПРОГРАМ ДУГОРОЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА ОД НАЦИОНАЛНОГ И СТРАТЕШКОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ФИНАНСИРАЈУ СЕ ПУТЕМ ПРОЈЕКТНОГ ФИНАНСИРАЊА.

Пројектно финансирање је финансирање извршилаца истраживања и примењује се за све врсте истраживања.

~~Пројектно финансирање обухвата финансирање научноистраживачког рада истраживача и финансирање директних материјалних трошкова истраживања.~~

ПРОЈЕКТНО ФИНАНСИРАЊЕ ОБУХВАТА ФИНАНСИРАЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ИСТРАЖИВАЧА И ФИНАНСИРАЊЕ ДИРЕКТНИХ МАТЕРИЈАЛНИХ ТРОШКОВА ИСТРАЖИВАЊА, С ТИМ ШТО ОД УКУПНИХ СРЕДСТАВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА НАЈМАЊЕ 20% МОРА БИТИ ОПРЕДЕЉЕНО ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ДИРЕКТНИХ МАТЕРИЈАЛНИХ ТРОШКОВА ИСТРАЖИВАЊА.

Ради реализације истраживачких и развојних пројеката, из буџета Републике дају се неповратна средства научноистраживачким организацијама, осим ако посебним уговором, којим се уређују међусобна права и обавезе извршилаца пројеката и Министарства, није друкчије одређено.

~~Финансирање програма из става 1. овог члана врши се у складу са актом из члана 14. став 1. тачка 5) овог закона.~~

ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ У СКЛАДУ СА АКТОМ О ЊИХОВОМ ИЗБОРУ, ВРЕДНОВАЊУ И ФИНАНСИРАЊУ КОЈИ ДОНОСИ МИНИСТАР, ЗА СВАКИ НОВИ ЦИКЛУС ИСТРАЖИВАЊА.

~~За сваки нови циклус истраживања у области основних наука и у технолошком развоју Министарство расписује конкурс, у року од шест месеци пре истека рока за реализацију текућег циклуса истраживања у овим областима.~~

~~Реализација и финансирање програма из става 1. овог члана почиње, по правилу, почетком календарске године.~~

Финансирање центара изузетних вредности

Члан 102.

~~Финансирање научноистраживачког рада центара изузетних вредности врши се у складу са актом из члана 6. став 1. тачка 9) овог закона.~~

ФИНАНСИРАЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ЦЕНТРА ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ ВРШИ СЕ У СКЛАДУ СА АКТОМ О КРИТЕРИЈУМИМА И МЕРИЛИМА ЗА ДОДЕЉИВАЊЕ, ПОТВРЂИВАЊЕ И ФИНАНСИРАЊЕ ЦЕНТРА ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ КОЈИ ДОНОСИ НАЦИОНАЛНИ САВЕТ.

Центар изузетних вредности реализује пројекте у оквиру програма утврђеног у члану 10. тачка 5) овог закона, у складу са уговором који закључи са Министарством.

Уговором из става 2. овог члана уређују се међусобна права и обавезе између Министарства и центра изузетних вредности, односно његовог оснивача.

Поступак, услови и начин реализације програма од општег интереса за Републику

Члан 104.

~~За финансијска средства из буџета Републике намењена реализацији програма од општег интереса утврђених у члану 10. овог закона, конкуришу, под једнаким условима, научноистраживачке организације које су уписане у Регистар научноистраживачких организација, и истраживачко-развојни центри и иновациони центри који су уписани у Регистар иновационе делатности, у складу са законом којим се уређује иновациона делатност.~~

ЗА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ НАМЕЊЕНА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА УТВРЂЕНИХ У ЧЛАНУ 2. ОВОГ ЗАКОНА КОНКУРИШУ, ПОД ЈЕДНАКИМ УСЛОВИМА, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УПИСАНЕ У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА. ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНИ ЦЕНТРИ И ИНОВАЦИОНИ ЦЕНТРИ КОЈИ СУ ОСНОВАНИ И ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИНОВАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ МОГУ КОНКУРИСАТИ ЗА СВЕ ПРОГРАМЕ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, ОСИМ ЗА ПРОГРАМ ДУГОРОЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА ОД НАЦИОНАЛНОГ И СТРАТЕШКОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ. ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА И УСМЕРЕНИХ ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНИ ЦЕНТРИ И ИНОВАЦИОНИ ЦЕНТРИ МОГУ ДА КОНКУРИШУ КАО УЧЕСНИЦИ НА ПРОЈЕКТИМА КОЈИ ИМАЈУ ЗА ИСХОД РЕЗУЛТАТЕ ИЗ ОБЛАСТИ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ.

За финансијска средства из буџета Републике намењена реализацији програма од општег интереса утврђених у члану 10. тачка 10) овог закона могу конкурисати лица која су завршила основне студије и настављају усавршавање на магистарским, дипломским академским, специјалистичким академским студијама или докторским студијама ЛИЦА КОЈА СУ ЗАВРШИЛА ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, КАО И ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ И КОЈА СУ УПИСАЛА ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, као и ученици завршних разреда средње школе који су освојили једно од прва три места на међународним олимпијадама знања.

~~За финансијска средства из буџета Републике намењена реализацији програма од општег интереса утврђених у члану 10. тачка 12) овог закона могу конкурисати издавачке организације у сарадњи са научноистраживачким организацијама које су уписане у Регистар научноистраживачких организација и научно-стручна друштва, а за програм утврђен у тачки 13) могу конкурисати научна, научно-стручна друштва, организације у области јавног информисања, као и друге организације и удружења која промовишу и популаризују науку, а што се дефинише наведеним програмом.~~

ЗА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ НАМЕЊЕНА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА УТВРЂЕНИХ У ЧЛАНУ 2. ТАЧКА 14) ОВОГ ЗАКОНА МОГУ КОНКУРИСАТИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УПИСАНЕ У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ИЗДАВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, НАУЧНА И НАУЧНО-СТРУЧНА ДРУШТВА, У САРАДЊИ СА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА. ЗА ПРОГРАМ УТВРЂЕН У ТАЧКИ 15) МОГУ КОНКУРИСАТИ НАУЧНА И НАУЧНО-СТРУЧНА ДРУШТВА КОЈА ПРОМОВИШУ И ПОПУЛАРИЗУЈУ НАУКУ И СТАРАЈУ СЕ О ОЧУВАЊУ НАУЧНЕ И ТЕХНОЛОШКЕ БАШТИНЕ, КАО И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УДРУЖЕЊА КОЈА СЕ БАВЕ ДОДАТНИМ ОБРАЗОВАЊЕМ И УСАВРШАВАЊЕМ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА ЗА БАВЉЕЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ РАДОМ.

Својинска права на резултатима истраживања

Члан 107а.

Резултати истраживања који су настали из програма и пројеката који су финансирани средствима из буџета Републике Србије, припадају реализатору истраживања, односно организацији из члана 11. ЧЛАНА 30. овог закона (у даљем тексту: реализатор истраживања).

Резултати истраживања из става 1. овог члана обухватају сва материјална и нематеријална добра која су проистекла из програма и пројеката који су финансирани средствима из буџета Републике Србије.

Суфинансирање програма и пројеката од регионалног значаја за развој научноистраживачке делатности

Члан 109.

Средствима из буџета Републике могу се суфинансирати програми и пројекти од регионалног значаја за развој научноистраживачке делатности, и то:

- 1) пројекти изградње научноистраживачке инфраструктуре;
- 2) истраживачко-развојни пројекти регионалног значаја (пројекти везани за међурегионалну сарадњу, пројекти у вези са заштитом еко-система и иновациони пројекти које реализују мала и средња предузећа);
- 3) програми развоја научноистраживачких кадрова.

Програме и пројекте из става 1. овог члана Министарству предлаже надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе и обезбеђује средства за њихово финансирање.

Програми и пројекти од регионалног значаја за развој научноистраживачке делатности могу се суфинансирати из буџета Републике Србије са раздела Министарства у складу са расположивим средствима, на основу посебне одлуке министра.

Међусобна права и обавезе између реализатора програма и пројеката из става 1. овог члана, надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе и Министарства уређују се уговором.

АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ МОГУ ДА РАСПИШУ КОНКУРСЕ И ЗА ДРУГЕ ПРОГРАМЕ И ПРОЈЕКТЕ, УСАГЛАШЕНЕ СА ЊИХОВИМ РАЗВОЈНИМ И ПРОГРАМСКИМ ДОКУМЕНТИМА АКО ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ТИХ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА ИМАЈУ ОБЕЗБЕЂЕНА СОПСТВЕНА СРЕДСТВА У БУЏЕТУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ, ОДНОСНО ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

**САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ**

ЧЛАН 45.

ИНСТИТУТИ КОЈИ СУ УПИСАНИ У РЕГИСТАР НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 110/05, 50/06 – ИСПРАВКА И 18/10) УСАГЛАСИЋЕ СТАТУТ И ДРУГЕ ОПШТЕ АКТЕ СА ОВИМ ЗАКОНОМ У РОКУ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 46.

ВЛАДА ЋЕ ДОНЕТИ СТРАТЕГИЈУ НАУЧНОГ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 47.

МИНИСТАР ЋЕ ДОНЕТИ ПОДЗАКОНСКЕ АКТЕ ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ У РОКУ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ПРОГРАМЕ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, УТВРЂЕНЕ У ЧЛАНУ 2. СТАВ 2. ТАЧ. 1)-2) ОВОГ ЗАКОНА, МИНИСТАР ЋЕ УТВРДИТИ И ДОНЕТИ ПОДЗАКОНСКИ АКТ О ИЗБОРУ, ВРЕДНОВАЊУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА И ФИНАНСИРАЊУ НАВЕДЕНИХ ПРОГРАМА У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

МИНИСТАР ЋЕ ДОНЕТИ АКТ О ПОСТУПКУ И НАЧИНУ ВРЕДНОВАЊА, И КВАНТИТАТИВНОМ ИСКАЗИВАЊУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЧА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊУ НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 48.

ВЛАДА ЋЕ ИМЕНОВАТИ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВЕ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 49.

МИНИСТАР ЋЕ ИМЕНОВАТИ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВЕ МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ДАНОМ ДОНОШЕЊА АКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ПРЕДСЕДНИКУ И ЧЛАНОВИМА МАТИЧНИХ НАУЧНИХ ОДБОРА, ИМЕНОВАНИМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 110/05, 50/06-ИСПРАВКА И 18/10), ПРЕСТАЈЕ МАНДАТ.

ЧЛАН 50.

ПОСТУПЦИ КОЈИ СУ ЗАПОЧЕТИ ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНИХ, ОДНОСНО ИСТРАЖИВАЧКИХ ЗВАЊА, ПРЕМА ПРОПИСИМА КОЈИ СУ ВАЖИЛИ ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ОКОНЧАЋЕ СЕ ПО ТИМ ПРОПИСИМА, У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ПОСЛЕ ТОГ РОКА, ЗАПОЧЕТИ И НОВИ ПОСТУПЦИ ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНИХ ЗВАЊА, ОКОНЧАЋЕ СЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ЛИЦА КОЈА СУ СТЕКЛА НАУЧНА, ОДНОСНО ИСТРАЖИВАЧКА ЗВАЊА ПО ЗАКОНУ О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР.110/05, 50/06 – ИСПРАВКА И 18/10) И ЗАКОНУ О ВОЈНИМ ШКОЛАМА И ВОЈНИМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, („СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СРЈ”, БР. 80/94 И 74/99 И „СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СЦГ”, БРОЈ 44/05), ЗАДРЖАВАЈУ ТО ЗВАЊЕ ЗА ПЕРИОД НА КОЈИ СУ ИЗАБРАНА.

ИЗУЗЕТНО ОД СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, ИСТРАЖИВАЧ-САРАДНИК КОЈИ ЈЕ ТО ЗВАЊЕ СТЕКАО ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ИМА ПРАВО НА ЈЕДАН РЕИЗБОР У ТРАЈАЊУ ОД ТРИ ГОДИНЕ.

ЧЛАН 51.

ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У ОКВИРУ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ ИСТРАЖИВАЊА, ПРОГРАМА ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ПРОГРАМА СУФИНАНСИРАЊА ИНТЕГРАЛНИХ И ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИХ ИСТРАЖИВАЊА У ЦИКЛУСУ ИСТРАЖИВАЊА ОД 2011. ГОДИНЕ НАСТАВЉА СЕ ДО 30. ЈУНА 2016. ГОДИНЕ, НА НАЧИН И ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ АКТОМ О ФИНАНСИРАЊУ НАВЕДЕНИХ ПРОГРАМА ДОНЕТИМ ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 52.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

1. ПРОБЛЕМИ КОЈЕ ЗАКОН ТРЕБА ДА РЕШИ

Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности (у даљем тексту: Нацрт закона) уређује материју која, у суштинском и концептуалном смислу, не одступа од важећег Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”. бр. 110/05 и 50/06-исправка). Ипак, после вишегодишње примене Закона о научноистраживачкој делатности, уочени су неки проблеми који су се појавили у пракси, посебно у погледу непрецизности појединих законских решења. Ти проблеми односили су се на: период доношења Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије; рад и функционисање тела и комисија за обезбеђивање квалитета научноистраживачког рада (састав, надлежност и именовање чланова Националног савета за научни и технолошки развој, састав и именовање чланова матичних научних одбора); оснивање „нових“ института од националног значаја за Републику Србију; избор и именовање директора и в.д. директора института и чланова управних одбора института; стицање звања истраживач-приправник и „истраживач-сарадник“, реизбор у научна звања, као и поступак одузимања научних и истраживачких звања. Овим Нацртом закона се ти проблеми решавају тако што се на прецизнији и потпунији начин уређују наведена питања. Поред тога, јавила се и потреба да се уведу и неки нови правни институти, ради решавања појаве плагијата и других негативних појава у научноистраживачком раду, па се Нацртом закона, први пут, уређује материја која се односи на кодекс понашања у научноистраживачком раду и образује Одбор за етику у науци и прописују мере превентивног и одвраћајућег карактера, али и санкције.

Идентификација и опис проблема

- **Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије**

Према важећем Закону, Стратегија се доноси (донета) је за период од 2010. до 2015. године. Стратегијом су, поред осталог, утврђени стратешки приоритети и циљеви у научноистраживачкој делатности. Стратегија се операционализује путем истраживачких програма утврђених у члану 10. тач. 1)-4) Закона који су донети на период од четири године и осталих програма од општег интереса утврђених у наведеном члану. Чињеница да је Стратегија донета за период од пет година, а истраживачки програми којима се реализују стратешки приоритети и циљеви на четири године, довела је до проблема у пракси, односно до тзв. „празног хода у истраживањима“ Настала ситуација превазиђена је тако што је продужена реализација истраживања за још једну годину, као и због разлога што се каснило у испоруци научноистраживачке опреме и потрошног материјала, неопходних за истраживања. Предложеним законским решењима прописује се доношење Стратегија на период од најмање пет, а највише 10 година.

Паралелно са израдом Нацрта закона, у току је и израда Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 10 година (тренутно је у форми Нацрта-радна верзија). Према том нацрту, планира се реализација Стратегије у две фазе, а контролна тачка преиспитивања уследиће после прве фазе њене реализације. Према дефиницији, Стратегија је дугорочни развојни документ у науци и технолошком развоју, која поред осталих структурних елемената, садржаних у члану 9. важећег Закона, садржи и приоритете и

циљеве у науци и технолошком развоју. Дефинисање дугорочних истраживања од националног и стратешког интереса за Републику Србију утврдиће се у јавној консултацији (јавној расправи) са надлежним министарствима, релевантним органима, институцијама и телима у Србији, сходно члану 8. став 2. важећег Закона. Стратегија ће се ослањати на правце и приоритете који су утврђени у важећим секторским (гранским) стратегијама (хоризонтална хармонизација), у недостатку кровне стратегије привредног и општег друштвеног развоја Републике Србије (вертикална хармонизација). Дакле, на бази напред наведене процедуре, Стратегијом ће се дефинисати дугорочни приоритети од националног и стратешког интереса у Србији, а затим, по усвајању Стратегије, Министарство ће донети и Програм дугорочних истраживања од националног и стратешког интереса за Републику Србију. Иначе, операционализација Стратегије врши се путем програма од општег интереса за Републике, утврђених у члану 2. Нацрта закона. Што се тиче ефеката истраживачких програма од општег интереса, треба истаћи да у овом тренутку није могуће те ефекте сагледати. Потребан је одређени проток времена, најчешће се узима, као контролна тачка, друга година истраживања. Научна истраживања су најсложенији вид људског делања. Понекад дају резултате на кратак рок, а нека истраживања су дугогодишња, са често неизвесним и непредвидивим исходима. Светска пракса показује да огроман број истраживача и бројни истраживачки тимови годинама и деценијама раде на неком проблему од интереса за човечанство и људску заједницу (нпр. климатске промене, лечење канцера), са неограниченим средствима за ту намену, али нажалост, још увек без крајњег резултата. То не значи да у будућности до жељеног резултата неће доћи, да се неком истраживачком тиму или научнику неће „посређити“ у истраживачком подухвату проналажења лека и метода у лечењу ове тешке болести. Истраживања у фундаменталним наукама дају свој допринос општем фонду знања и у образовању, а истраживања у области технолошког развоја валоризују се на тржишту. Квантификацију ефеката није могуће дати из простог разлога што се истраживања не могу унапред утврдити као „солвентна“, нити се истраживања могу обезбедити инструментима, као што су банкарске гаранције, бизнис планови и сл.

- **Национални савет за научни и технолошки развој**

Према важећем Закону, Национални савет има председника и 16 чланова, из реда академика, научника, професора универзитета и привредника. Председника и чланове Националног савета именује и разрешава Влада. Влада именује председника Националног савета из реда редовних професора универзитета и научних саветника, на предлог министра надлежног за научноистраживачку делатност. У Национални савет Влада именује: три члана у звању научног саветника запослена у институтима, са листе кандидата коју предлаже Заједница института Србије, три члана у звању редовног професора запослена на универзитетима, са листе кандидата коју предлаже Конференција универзитета, два члана на предлог Српске академије наука и уметности, једног члана на предлог Матице српске, једног члана представника дијаспоре на предлог Министарства за дијаспору, једног члана у звању научног саветника или редовног професора у војној научноистраживачкој установи Министарства одбране и Војске Србије на предлог Министарства одбране, пет чланова из реда истакнутих привредника, од којих су три члана са листе кандидата коју предлаже Привредна комора Србије, а два члана представника Савета иностраних инвеститора. Листе кандидата које предлажу Заједница института Србије, Конференција универзитета и Привредна комора Србије садрже најмање двоструко већи број кандидата од броја из става 4. овог члана које Влада именује у Национални савет. У петогодишњем мандату Националног савета уочени су одређени проблеми. Од укупно 17 чланова, тешко је било

обезбедити кворум за рад. Сви именовани чланови нису били подједнако заинтересовани за рад и конкретна задужења по одређеним питањима. Члан Националног савета - представник дијаспоре живи и ради у Немачкој и објективно није могао да долази на седнице. Представници Савета страних инвеститора често су се мењали, услед промена које су настајале у телима тог Савета, а један од два представника био је страни држављанин, што је отежавало праћење и учешће у раду Националног савета. Овлашћени предлагачи (КОНУС, Заједница института Србије и Привредна комора) на својим листама предложили су неколико чланова из исте научне дисциплине, тако да је Влада имала сужени круг кандидата да именује чланове Националног савета, тако да буду покривене све научне области, што је критеријум из члана 13. став 7. Закона (у садашњем саставу Националног савета су три физичара, три математичара, из техничко-технолошких наука само један члан, док из области биотехничких наука Национални савет нема члана, зато што овлашћени предлагачи нису предложили кандидате на својим двоструким листама кандидата)

- **Институт од националног значаја за Републику Србију**

Важећим Законом прописано је оснивање новог института од националног значаја за Републику Србију од постојећих научних и истраживачко-развојних института који су акредитовани и уписани у Регистар научноистраживачких организација. Наиме, у члану 46в став 1. Предлога закона прописано је: „Национални институт оснива се спајањем два или више сродна института акредитована и уписана у Регистар научноистраживачких организација који води Министарство, од појединих организационих делова једног института, или од организационих делова више института”. Ради се, заправо, о статусној промени „спајања постојећих сродних института” у један национални институт, а акт о оснивању тог института доноси Влада, на предлог Министарства, под условом да су испуњени сви услови прописани законом. Међутим, у пракси није дошло до оснивања ни једног института од националног значаја за Републику Србију, због тога што би се на тај начин укинули постојећи институти са дугогодишњом традицијом и препознатљивошћу у одређеној научној области, статусне промене око спајања појединих делова више института, такође, нису биле прихватљиве и изводљиве, а и сама процедура оснивања нових института је компликовања и дуготрајна. Одредбе важећег Закона које су се односиле на оснивање института од националног значаја за Републику Србију су једине одредбе Закона о научноистраживачкој делатности које нису нашле своју примену у пракси, а самим тим, и ефекат тих одредби је негативан.

- **Матични научни одбори**

Одредбама важећег Закона о научноистраживачкој делатности прописано је да матични научни одбор има најмање седам чланова, док максимални број чланова није прописан. Поједини научни одбори су имали и преко 20 чланова, док други знатно мањи број. Тако је образовано укупно 23 матична одбора са 249 чланова. С друге стране, важећим одредбама Закона прописано је да само научна и наставно-научна већа могу, по јавном позиву Министарства, да предлажу чланове за матичне научне одборе. Међутим, и поред великог броја чланова, у појединим матичним одборима нису били заступљени представници свих научних грана и дисциплина, јер научна, односно наставно научна већа нису предложила кандидате из свих научних области, грана и дисциплина, па је био сужен круг кандидата за именовање. Ови проблеми су уочени током петогодишњег периода, па се изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности предлажу решења која ће отклонити наведене проблеме.

- **Именовање директора и в.д. директора института**

Важећим Законом о научноистраживачкој делатности нису у довољној мери прецизиране одредбе Закона које се односе на избор и именовање директора и в.д. директора института. Законом није била прописана ни надлежност директора института који је организован као установа. Изостале су и прецизније одредбе када се именује вршилац дужности директора института. Све напред наведено стварало је одређене проблеме у пракси, а што се негативно одразило приликом избора и именовања директора или в.д. директора у појединим институтима.

2. ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ДОНОШЕЊЕМ ЗАКОНА ПОСТИЖУ

Циљеви који се постижу доношењем овог закона јесу: 1) унапређење квалитета научноистраживачког рада; 2) примена резултата истраживања; 3) ефикаснији и делотворнији рад тела, комисија и других организација у систему научноистраживачке делатности; 4) побољшање ефикасности алокације и употребе свих научноистраживачких и развојних ресурса; 5) изградња и даљи развој иновативног друштва заснованог на знању.

3. ДРУГЕ МОГУЊОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

Других могућности за решавање проблема није било. Законом о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности, као системског закона у овој области једино је могуће решавати проблеме који су се јавили у пракси, током примене појединих одредби важаћег Закона.

4. ЗАШТО ЈЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА НАЈБОЉЕ РЕШЕЊЕ

С обзиром да је основни Закон о научноистраживачкој делатности усвојен и ступио на снагу 2005. године, а измене и допуне Закона усвојене су 2010. године, и да су се у примени појединих одредби тог закона јављали одређени проблемни, у смислу да су нека решења морала бити прецизније или на нов начин уређена, а што је идентификовано и констатовано у тачли 1. **Проблеми које закон треба да реши** – то се и приступило изради Нацрта закона изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности. Доношење наведеног закона је најбоље и једино могуће решење, имајући у виду да се подзаконским актима и другим прописима то не може учинити.

5. НА КОГА ЋЕ И КАКО НАЈВЕРОВАТНИЈЕ УТИЦАТИ РЕШЕЊА У ЗАКОНУ

Предложена законса решења утицаће на:

- **Национални савет за научни и технолошки развој**

Новим одредбама Нацрта закона предлаже се смањење чланова Националног савета са 17, на 14 чланова. Очекује се да ће са овим бројем чланова, Национални савет бити оперативнији и лакше творити кворум. Даље, Нацртом закона уводе се „листе са троструким бројем чланова“ од оног броја који се именује, што ће омогућити Влади да од ширег круга кандидата изабере и именује најбоље кандидате за чланове Националног савета, водећи рачуна о равномерној заступљености свих шест научних области и о родној равноправности. Критеријуми за избор су: кандидати су могу бити: академици, научни саветници и редовни професори универзитета и истакнути привредници; морају бити равномерно заступљено свих 6 научних области, а уведена је и родна равноправност. Овлашћење је Владе, сходно Закону, да именује чланове Националног савета водећи рачуна о наведеним

критеријумима, али и о томе да чланови Националног савета буду истакнути и признати научници и привредници. Потенцијалне негативне последице не могу настати, јер ће Влада, као извршна грана власти, придржавајући се законских критеријума, именовати најбоље чланове у Национални савет, као своје саветодавно тело. Надлежност Националног савета је проширена Нацртом закона и то сматрамо позитивним, логичним и оправданим, с обзиром да је Национални савет највише научно и стручно тело у Републици Србији. Као саветодавно тело Владе, Национални савет, сходно члану 14. важећег Закона, сваке године подноси Влади Извештај о стању у науци крајем марта сваке године за претходну годину, са предлозима и сугестијама за наредну годину и има кредибилност у креирању јавне политике у науци и технолошком развоју. Поред тога, у јавној расправи већина учесника је, управо, предлагала проширење надлежности Националног савета, а што је Нацртом закона и прихваћено.

- **Матичне научне одборе**

Одредбама члана 6. Нацрта закона уређена је на нов начин материја која се односи на матичне научне одборе, а нова решења у односу на постојећа су: матични научни одбор има најмање седам, а највише 15 чланова; на овај начин смањиће се број чланова матичних научних одбора (сада их има укупно 249). чланове именује министар са листе кандидата коју је утврдио Национални савет, а која садржи двоструко већи број кандидата од оног броја који ће бити именован актом министра; Министарство расписује јавни позива за предлагање кандидата за чланове матичних научних одбора; право да предлажу кандидате за чланове матичних научних одбора имају, поред научних и наставно научних већа и појединци - истраживачи у научном или наставном звању; Приликом именовања чланова матичних научних области води се рачуна о равномерности заступљености научних грана и дисциплина у оквиру научне области, као и о компетентности истраживача за научну област, грану и дисциплину за коју се образује матични научни одбор, као и о родној равноправности, што је новина у односу на важећи Закон; председника и заменика председника матичног научног одбора бирају чланови матичног научног одбора, већином гласова свих чланова матичног научног одбора; мандат председника, заменика председника и чланова матичног научног одбора траје пет година. Мандат чланова матичних научних одбора прописан је на пет година, имајући у виду континуитет у будућим истраживањима на пројектима у оквиру истраживачких програма утврђених у члану 2. тач. 1)-4) Нацрта закона. Прописивањем могућности да, поред научних и наставно-научног већа, и истраживачи могу да предлажу кандидате за чланове матичних научних одбора (што је новина), као и чињеницу да је прописан максималан број чланова матичних научних одбора, позитивно ће утицати рационализацију, односно смањење броја матичних научних одбора и њихових чланова, избор најбољих кандидата за чланове матичних научних одбора и ефикаснији и делотворнији ових тела. Планира се и смањење броја матичних научних одбора, ради делотворнијег и оперативнијег рада.. У члану 7. Нацрта закона допуњена је надлежност матичних научних одбора. Наиме, сваки матични научни одбор предлаже једног свог представника за члана Комисије која предлаже министру годишњу листу категорисаних часописа. Министар именује председника Комисије из реда делегираних чланова, од стране матичних научних одбора. Приликом именовања чланова Комисије води се рачуна о равномерности заступљености научних области и о родној равноправности. Очекују се позитивни ефекти оваквог начина образовања Комисије, јер ће Комисија, састављена од представника свих матичних научних одбора, на бази уједначености критеријума испрофилисати јединствену годишњу листу категорисаних научних часописа за све области наука. Према важећем Закону, сваки матични научни

одбор је имао своју листу научних часописа, коју је формирао сходно интересима области науке за коју је основан, а с друге стране часописи са појединих, парцијалних листа нису ни задовољавали све потребне критеријуме.

- **Институт од националног значаја за Републику Србију**

Нацртом закона уређена је, на нов начин, материја која се односи на институте од националног значаја за Републику Србију. Суштинска новина је што се наведеним одредбама уређује стицање статуса института од националног значаја за Републику Србије (у даљем тексту: институт од националног значаја), а не оснивање новог института, како је то прописано постојећим законским решењима. Статус института од националног значаја стиче се актом Владе, на предлог Министарства, уз претходно спроведен поступак акредитације. Поступак акредитације спроводи Одбор за акредитацију научноистраживачких организација. Захтев за акредитацију ради стицања статуса института од националног значаја могу поднети научни и истраживачко-развојни институт са својством правног лица и који су уписани у Регистар научноистраживачких организација који води Министарство. Услови за акредитацију ради стицања статуса института од националног значаја прописани су у члану 16. Нацрта закона. Новино решење садржано је у тачки 8) овог члана којим је прописано да институт од националног значаја мора имати у радном односу са пуним радним временом најмање 50 истраживача у научним, односно наставним звањима, уместо 100 истраживача што је био прописан услов важећег Закона. Статус института од националног значаја институт може изгубити ако престане да испуњава, Законом прописане услове, односно ако Одбор за акредитацију донесе негативну одлуку о акредитацији института у редовном или ванредном поступку. Акт о одузимању статуса института од националног значаја, такође, доноси Влада, на предлог Министарства. Акт Владе о стицању статуса института од националног значаја и акт Владе о одузимању статуса института од националног значаја објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије. Оваквим уређивањем стицања статуса института од националног значаја може се очекивати боља примена и позитиван ефекат, јер ће се на много једноставнији начин реализовати процедура стицања статуса института од националног значаја за Републику Србију. Процена је да ће, након ступања на снагу Закона, око десетак постојећих института покренути процедуру за стицање тог статуса.

- **Именовање директора и в.д директора институтаинститута чији је оснивач Република**

Одредбама чл. 19, 20. и 21. Нацрта закона прецизиране су одредбе које се односе на избор, именовање и разрешење директора и в.д. директора института који су организовани као установе (научни, истраживачко-развојни и институт од националног значаја), овлашћења директора, односно в.д. директора. Мандат директора траје четири године и може се именовати највише два пута, с тим што се први мандат рачуна од првог именовања из 2010. године. Прописана је, први пут, и надлежност директора института који су основани као установе у члану 21. Нацрта закона. Директор: 1) представља и заступа институт; 2) организује и руководи радом института; 3) стара се о законитости и одговоран је за законит рад института; 4) извршава одлуке управног одбора института; 5) стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и укупни рад института; 6) одговоран је за финансијско-материјално пословање института; 7) доноси акт о организацији и систематизацији радних места у институту и друга општа акта, у складу са законом и статутом института; 8) одлучује о правима и обавезама запослених у институту, у складу са законом којим се уређује рад и овим законом. На овај начин чини се разграничење надлежности између управног одбора и директора института', а

што је у пракси, понекад, доводило до проблема и сукоба надлежности. Када није именован директор института, вршилац дужности обавља послове директора института за период на који је именован.

Члан 22. садржи одредбе које се односе на именовање вршиоца дужности директора института. Наиме, када директору института престане мандат од четири године на који је именован, а управни одбор по расписаном јавном конкурс у није предложио кандидата за директора института или када је директор разрешен дужности пре истека мандата или када министар актом одбије да да претходну сагласност на одлуку управног одбора института којом се предлаже директор института, управни одбор, уз сагласност министра, именује вршиоца дужности директора на период од шест месеци и у том року управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора института, одредба је овог члана. Прописани су и критеријуми у погледу избора директора, односно које услове треба да испуњава лице за директора и в.д. института. Кандидати за директора научног и истраживачко-развојног института морају имати научно звање, а кандидат за директора института од националног значаја мора бити у звању научног саветника или редовног професора универзитета. Директор се бира на основу јавног конкурса. За вршиоца дужности директора научног и истраживачког-развојног института може бити именовано лице у научном, односно наставном звању, а за вршиоца дужности директора института од националног значаја може бити именовано лице у звању научног саветника или редовног професора универзитета. Све напред наведене одредбе позитивно ће се одразити у поступку избора и именовања чланова управног одбора и директора института чији је оснивач Република. Нацртом закона нису прописане одредбе које се на сукоб интереса у случају избора директора и в.д. директора института. Обрађивач Нацрта закона сматра да ће се у конкретном случају примењивати закон којима се уређује материја која се односи на сукоб интереса и да то неће „створити бројне негативне последице“.

- **истраживаче, у погледу стицања истраживачких звања, реизбора у научна звања и критеријума за одузимање научних и истраживачких звања**

Одредма Нацрта закона се прецизирају решења у вези са критеријумима за стицање звања «истраживач-приправник» и «истраживач-сарадник» и врши усаглашавање за законом којим се уређује високо образовање., Поред тога, у чл. 31. и 32. садржане су одредбе којима је уређена материја која се односи на заштиту података о личности (у овом случај - истраживача) у поступку избора у научна, односно истраживачка звања, тако што је прописано које податке садржи извештај комисије за избор у научна звања и комисије за избор у истраживачка звања. Што се тиче реизбора у научна звања, чланом 33 прописано је да се звање научног сарадника и вишег научног сарадника стиче на период од пет година, без ограничења броја реизбора, а што је новина у односу на постојећа решења када је реизбор био ограничен на два пута. Очекује се позитиван ефекат оваквог законског решења, јер сви истраживачи, сходно својим истраживачким капацитетима и научним резултатима, нису у обавези по да напредују у више звање, већ могу бити реизабрани у исто звање, под условима да испуњавају услове за то звање.

У члану 35. прецизиране су одредбе које се односе на поступак одузимања истраживачких, односно научних звања. Поступак одузимања научног звања спроводи Комисија за стицање научних звања, а поступак одузимања истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор. Поступак одузимања звања може покренути научно веће института, односно наставно-научно веће факултета, као и лице које има докторат наука и лице које има истраживачко, односно научно звање, подношењем образложеног

захтева Одбору за етику у науци, са приложеним доказима и документацијом којима се поткрепљују чињенице за одузимање звања. На основу Закључка Одбора за етику у науци о покретању поступка за одузимање звања и образложеног захтева, са доказима и документацијом, Комисија за стицање научних звања, односно надлежни матични научни одбор спроводе поступак и могу да донесу одлуку којом се усваја захтев за одузимање звања или којом се захтев за одузимање звања одбија, као неоснован. Уколико се донесе коначна одлука о одузимању звања, даном коначности исте, лице коме је одузето звање брише се из Регистра истраживача и престаје му право на пројектно финансирање по основу научноистраживачког рада, и распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми, у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема, престаје му радни однос у институту.

Нацртом закона се, први пут, у члану 36. уређује материја која се односи на етику и етичко понашање у научноистраживачком раду и образује Одбор за етику у науци. Национални савет доноси Кодекс понашања у научноистраживачком раду који дефинише принципе интегритета у научноистраживачком раду у циљу очувања достојанства професије, развијања и унапређивања морално-етичких вредности, заштите вредности знања и уважавања и подизања свести о одговорности истраживача у научноистраживачком раду. Кодекс понашања доноси Национални савет, по узорима који већ постоје у научној пракси, а ради праћења и спровођења норми понашања у научноистраживачком раду. Министарство образује Одбор за етику у науци који има председника и 12 чланова, из реда истраживача у звању научног саветника и редовног професора универзитета и академика. У Одбор за научни интегритет министар именује: шест чланова на предлог Заједнице института Србије, шест чланова на предлог Конференције универзитета Србије, а једног члана предлаже Српска академија наука и уметности. Одбор за етику у науци доноси пословник о раду којим се уређује поступак и начин одлучивања у случају нарушавања правила добре научне праксе, утврђене Кодексом понашања у научноистраживачком раду, као и друга питања од значаја за етичко понашање истраживача у научноистраживачком раду.

Када Одбор за етику у науци утврди да лице-истраживач крши правила и норме Кодекса понашања у научноистраживачком раду, овлашћен је да: 1) изриче јавну опомену; 2) доноси закључак о покретању поступка за одузимање истраживачког, односно научног звања, по захтеву научног већа института, односно наставно-научног већа факултета и лица која имају докторат наука или истраживачко, односно научно звање; 3) предложи забрану учешћа у раду тела која су задужена за старање о квалитету научноистраживачког рада (Комисији за избор у звања, Одбору за акредитацију научноистраживачких организација, матичним научним одборима и Националног савета за научни и технолошки развој); 4) предложи забрану коришћења средстава за науку и истраживање опредељена према прописима о научноистраживачкој делатности, на пројектима Министарства, за период од пет година. Коначну одлуку о предлозима Одбора за етику у науци из тач. 3) и 4) доноси Министарство. Образовање Одбор за етику у науци и мере за које је овлашћен да доноси, свакако, ће позитивно и превентивно деловати на већу одговорност и понашање истраживача у свом научноистраживачком опусу, код писања и објављивања научних радова, израде докторских дисертација, писања реферата код избора у научна и истраживачка звања и сл.

- **Институте**

Измене и допуне Закона о научноистраживачкој делатности неће негативно утицати на финансијску стабилност института. Нацртом закона задржава се постојећи модел пројектног финансирања у реализацији програма од општег

интереса утврђених у члану 2. Тач 1)-4) Нацрта закона. Остаје и даље на снази и институт «јавни конкурс» (транспарентност), па сви институти који су акредитовани и уписани у Регистар научноистраживачких организација, под једнаким условима, могу да конкуришу за пројекте у оквиру наведених програма, по унапред утврђеним критеријумима. Ти критеријуми биће прописани актом о избору, вредновању и финансирању 4 наведена истраживачка програма од општег интереса, као и актом о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживања које ће Министарство донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу закона. У истом року Влада ће усвојити Стратегију научног и технолошког развоја Републике Србије. На осову Стратегије Министарство ће утврдити и истраживачке програме од општег интереса. Овим програмима дефинисаће се, поред осталог, приоритети и циљеви истраживања у науци (основна истраживања) и технолошком развоју (примењена и развојна истраживања, трансфер знања и технологија). Дакле, за наредни циклус истраживања који ће отпочети у јануару 2016. године, сва правила биће унапред позната и доступна за све институте. За спровођење закона у 2015. години нису потребна додатна средства, јер су средства обезбеђена, попрограмским активностима (пројектима и економским класификацијама, по изворима финансирања. Пројектована средства за 2016. и 2017. годину усклађена су са Предлогом приоритетних области финансирања за период 2016-2018. година, а у сарадњи са Министарством финансија. Увећана средства у 2016. и 2017. години (ТАБЕЛА из Образложења Нацрта закона), свакако, ће се позитивно одразити на рад института.

Потребна средства за 2016. и 2017. годину (пројекција) приказана су у следећој табели, по програмским активностима/пројектима и економским класификацијама за спровођење Закона о изменама и допунама закона о научноистраживачкој делатности:

У динарима

НАЗИВ ПРОГРАМА, ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ, ПРОЈЕКТА			Ек. Кл.	Одобрена средства за 2015.	Потребна ср. за 2016.	Разлика (6- 5)	Потребна ср. за 2017.	Разлика (8- 6)
П	0201	Развој науке и технологије						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПА	0001	Подршка реализацији општег интереса у научној истраживачкој делатности		12,096,556,000	12,685,446,738	588,890,738	13,381,155,155	695,708,417
			424	11,746,804,000	12,315,706,738	568,902,738	12,948,849,275	633,142,537
			462	144,752,000	159,000,000	14,248,000	208,500,000	49,500,000
			472	205,000,000	210,740,000	5,740,000	223,805,880	13,065,880
ПА	0006	Подршка раду Центра за промоцију науке		90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
			451	90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
ПА	0007	Администрација и управљање		28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
			423	28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
ПЈ	7010	Подршка за учешће у Програмима ЕУ		1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
			462	1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000

		Истраживање и развој у јавном сектору		2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	-120,000,000
ПЈ	4002		424	2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	-120,000,000

6. КАКВЕ ТРОШКОВЕ ЋЕ ПРИМЕНА ЗАКОНА СТВОРИТИ ГРАЂАНИМА И ПРИВРЕДИ (НАРОЧИТО МАЛИМ И СРЕДЊИМ ПРЕДУЗЕЋИМА)

Трошкови примене предложеног Нацрта закона неће створити трошкове грађанима и привреди, малим и средњим предузећима, а што се може закључити из предложених законских решења којима се ни на директан нити индиректан начин не прописују наведени трошкови.

7. ДА ЛИ СУ ПОЗИТИВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ТАЛВЕ ДА ОПРАВДАВАЈУ ТРОШКОВЕ КОЈЕ ЋЕ ОН СТВОРИТИ

Позитивни ефекти доношења Нацрта закона су такви да оправдавају трошкове који се опредељују у буџету Републике Србије, јер ће нова законска решења омогућити подизање нивоа квалитета научноистраживачкиог рада, делотворнији, ефикаснији и оперативнији рад тела и комисија у систему научноистраживачке делатности,

8. ДА ЛИ ЗАКОН ПОДРЖАВА СТВАРАЊЕ НОВИХ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА НА ТРЖИШТУ И ТРЖИШНА КОНКУРЕНЦИЈА

Нацрт закона не подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију, већ регулише статус постојећих субјеката.

9. ДА ЛИ СУ СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ ИМАЛЕ ПРИЛУКУ ДА СЕ ИЗЈАСНЕ О ЗАКОНУ

Све заинтересоване стране су имале прилику да се изјасне о Нацрту закона, у складу са Пословником Владе.

Одбор за јавне службе Владе Републике Србије, на основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр 61/06-пречишћени текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), на седници одржаној 6. маја 2015. године донео је Закључак 05 Број: 011—5000/2015, којим се утврђује спровођење јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности и утврдио Програм јавне расправе, а на предлог Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности сачинила је Радна група образована Решењем министра просвете, науке и технолошког развоја, Број: 119-01-20/2015-17 од 12. 01. 2015. године у коју су именовани представници института и факултета, председник Националног савета за научни и технолошки развој и представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Јавна расправа спроведена је у периоду од 11. до 31. маја 2015. године. Текст Нацрта закона био је објављен на интернет страници Министарства просвете, науке и технолошког развоја и на порталу е-управе, а заинтересовани су могли своје примедбе, предлоге и сугестије да достављају Министарству, на е-маил адресу:

javna.rasprava@mpn.gov.rs, са назнаком „Нацрт закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности“, или у писаној форми путем поште, на адресу Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Београд, Немањина 22-26.

Током јавне расправе одржане су трибине у следећим градовима:

1. НИШ, Универзитет у Нишу - 12. мај 2015. године
2. КРАГУЈЕВАЦ, Универзитет у Крагујевцу – 14. мај 2015. године
3. БЕОГРАД, Универзитет у Београду – 19. мај 2015. године
4. НОВИ САД, Универзитет у Новом Саду – 21. мај 2015. године
5. БЕОГРАД, Српска академија наука и уметности – 25. мај 2015. године

Учесници јавне расправе

У јавној расправи учествовали су: институти, универзитети и факултети, Српска академија наука и уметности и друге заинтересоване организације и институције, као и истраживачи. На е-маил адресу javna.rasprava@mpn.gov.rs и адресу Министарства просвете, науке и технолошког развоја, путем поште, примедбе, предлоге и сугестије на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности доставили су учесници у јавној расправи, и то: институти, универзитети и факултети, Српска академија наука и уметности, Заједница института Србије, Министарство одбране, Служба Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Академија инжењерских наука Србије, Криминалистичко-полицијска академија, институти САНУ, Центар за промоцију науке, матични научни одбори Министарства, научна већа института и појединци-истраживачи. На одржаним трибинама у Нишу, Крагујевцу, Новом Саду и Београду, учесници јавне расправе су усмено излагали своје предлоге и сугестије на Нацрт наведеног закона, а што је записано у извештајима са ових трибина.

Анализа резултата јавне расправе

1. Примедбе и сугестије начелног карактера

Анализирајући достављене примедбе, предлоге и сугестије учесника јавне расправе на текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности, као и усмена излагања на одржаним трибинама, може се констатовати следеће:

- у начелу, подржан је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности, као закон чијим се одредбама побољшавају или прецизирају постојећа решења и уводе нова законска решења;
- прописивање правила етичког понашања у науци, односно научноистраживачком раду, доношење Кодекса и образовање одговарајућег Одбора, најпозитивније је оцењено од свих учесника у јавној расправи;
- учесници у јавној расправи апеловали су и на подизање квалитета научноистраживачког рада, кроз дефинисање прецизних критеријума у подзаконским актима, али и кроз рад тела и комисија, образованих за обезбеђивање квалитета научноистраживачког рада;
- већина учесника у јавној расправи заложила се за већи утицај и проширење надлежности Националног савета за научни и технолошки развој у области научноистраживачке делатности, посебно, у креирању научне политике и именовању чланова тела, одбора и комисија;
- примедба неких учесника односила се да у Нацрту закона има превише администрирања од стране министра и Министарства, посебно, код именовања

тела, одбора и комисија и да та овлашћења треба пренети на Национални савет за научни и технолошки развој;

- приликом именовања чланова тела и комисија, већина учесника залагала се и за поштовање принципа родне равноправности;
- поред пројектног финансирања потребно је прописати и институционално финансирање института, сугестија је појединих учесника у јавној расправи.

2. Конкретне примедбе, предлози и сугестије:

Конкретни предлози и сугестије односе се на поједине чланове Нацрта закона, од којих издвајамо:

- да се Програм истраживања у области технолошког развоја реализује у периоду до четири године;
- код предлагања кандидата за чланове Националног савета за научни и технолошки развој, задржати постојеће решење „двоструко већи број кандидата“ који предлажу КОНУС, Заједница института Србије и Привредна комора Србије; да Српска академија наука и уметности предлаже два своја представника у Национални савет; да Академија инжењерских наука има свог члана у Националном савету за научни и технолошки развој;
- да чланове матичних научних одбора именује Национални савет, или да Национални савет утврђује листу кандидата за чланове матичних научних одбора, а министар доноси акт о именовању; да председника и заменика председника матичног научног одбора бирају чланови матичног научног одбора, већином гласова свих чланова матичног научног одбора;
- да матични научни одбори учествују у доношењу акта о категоризацији и рангирању научних часописа, односно у утврђивању предлога годишње листе категорисаних часописа;
- прецизирати начин избора и састав Комисије за утврђивање предлога акта о категоризацији и рангирању научних часописа;
- да институт од националног значаја треба да има мање од 100 истраживача у научним, односно наставним звањима у радном односу са пуним радним временом;
- прецизирати, односно дефинисати звање „истраживач-приправник“ и звање „истраживач-сарадник“; омогућити истраживачу-сараднику право на један реизбор или да се бира на 4 године;
- назив Одбора за научни интегритет променити у „Одбор за етику у науци“; да председника Одбора за етику у науци бирају чланови Одбора, из реда својих чланова;
- да за финансијска средства из буџета Републике Србије могу да конкуришу истраживачко-развојни центри и иновациони центри, основани при факултетима, за све програме од општег интереса, утврђених у члану 2. Нацрта закона.

Разматрање и прихватање конкретних предлога и сугестија

Министарство и Радна група за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности размотрили су и анализирали све достављене примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи.

Радна група на седници одржаној 15. јуна 2015. године прихватила је већину конструктивних предлога и сугестија учесника у јавној расправи којима се унапређују или прецизирају предложена законска решења и уградила у текст Нацрта закона (Програм истраживања у области технолошког развоја реализује се у периоду до четири године; САНУ предлаже два члана у Национални савет за научни и технолошки развој; проширена је надлежност Националног савета; матични научни одбори предлажу по једног свог члана у Комисију за утврђивање предлога годишње листе категорисаних часописа; приликом

именовања чланова тела, одбора и комисија, поред равномерне заступљености свих научних области, прихваћена је и сугестија да се води рачуна и о родној равноправности; прихваћена је и сугестија Министарства одбране у вези са подношењем захтева за акредитацију научноистраживачких организација у области одбране и Војске Србије; Институт од националног значаја може бити основан од стране Републике или аутономне покрајине; уместо 100 истраживача, институт од националног значаја треба да има најмање 50 истраживача у радном односу: прецизиране су одредбе које се односе на стицање звања „истраживач-приправник и „истраживач-сарадник“; истраживач-сарадник се бира на период од четири године, а ако је звање стекао пре ступања на снагу овог закона, истраживач-сарадник има право на реизбор од три године; промењен је назив Одбора за научни интегритет у „Одбор за етику у науци“; прихваћене су све примедбе и сугестије Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, а које су се односиле на чл. 13, 24, 27а, 27б, 66, 76 и 81 важећег закона о научноистраживачкој делатности. Нису могле бити прихваћене примедбе и предлози који су се односили на материју која се не може регулисати изменама и допунама постојећег Закона, јер су се односиле на радикалније захвате и реформу научноистраживачке делатности, а што је предмет уређивања новог Закона о научноистраживачкој делатности. С обзиром да Министарство планира да у наредном периоду приступи изради и доношењу новог Закона о научноистраживачкој делатности, то ће имати у виду и узети у разматрање све конструктивне предлоге и сугестије са јавне расправе, а које се односе на нови концепт и радикалну реформу Националног научноистраживачког система.

10. КОЈЕ ЋЕ МЕРЕ ТОКОМ ПРИМЕНЕ БИТИ ПРЕДУЗЕТЕ ДА БИ СЕ ОСТВАРИЛО ОНО ШТО СЕ ЗАКОНОМ НАМЕРАВА

Министарство просвете, науке и технолошког развоја располаже одговарајућим стручним и научним капацитетима за спровођење предложених законских решења. Као што је раније наведено у тексту Анализа ефеката- паралелно са израдом Нацрта закона, синхронно се припремају Стратегија за научни и технолошки развој Републике Србије, подзаконски акти за спровођење законских решења, а благовремено биће предузете све потребне активности у вези са именовањем тела и комисија за обезбеђивање квалитета научноистраживачког рада, као и образовање Одбора за етику у науци. Што се тиче регулаторних мера за спровођење законских решења, донеће се следећи извршни прописи:

Извршни прописи за чије је доношење надлежна Влада

1. Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије
РОК: у року од 90 дана од дана на ступању на снагу Закона
2. Акт о именовању чланова Националног савета за научни и технолошки развој
РОК: у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона

Извршни прописи чије је доношење у надлежности Министарства

1. Министар ће донети подзаконске акте прописане Нацртом закона
РОК: у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона
2. Програми од општег интереса утврђени у члану 2. став. 2. тач. 1)-2)
РОК: у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона
3. Акт о избору, вредновању научноистраживачких резултата и финансирању истраживачких програма од општег интереса
РОК: у року од 90 дана од дана ступања на снагу Закона

4. Акт о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача

РОК: у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона.

5. Акт о именовању чланова матичних научних одбора

РОК: у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона

**ИЗЈАВА
О УСКЛАЂЕНОСТИ ЗАКОНА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:

ПРЕДЛАГАЧ: ВЛАДА

ОБРАЂИВАЧ: МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

2. Назив прописа:

Предлог закона о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа: Споразум, Наслов VIII Политике сарадње, Члан 112. Сарадња у области истраживања и технолошког развоја

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума: Општи рок утврђен чланом 72. Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума: Потпуно

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума: -

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију: Овај пропис није предвиђен Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) одредбе примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима: Уговор о функционисању ЕУ, Наслов XIX „Истраживање и технолошки развој и свемир“, члан 181.

Нацрт потпуно усклађен са наведеном одредбом.

б) одредбе секундарних извора права ЕУ:

Не постоје секундарни извори права ЕУ са којима је потребно ускладити нацрт.

в) остали извори права ЕУ:

Споразум о стабилизацији и придруживању у оквиру Наслова VIII- Политике сарадње; члан 112. Сарадња у области истраживања и технолошког развоја; Нацрт потпуно усклађен са наведеном одредбом ССП-а.

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност: -

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније: -

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу.

-

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

-

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Нацрт закона је преведен на енглески језик.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености:

Не.